

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:

TEL AVIV:
A telavivi HOH kultúrbi-zottsága ezúton közli, hogy most 29-én, vasárnap este és április 5-én, vasárnap — a pészachi ünnepekre való tekintettel — a szokásos vasárnap este kultúrelőadásait a Tiferet-kávéházban nem tartja meg.
A legközelebbi előadás április 12-én lesz, amikor a szociális bizottság rendez Elő Ujságot a Tiferet kávéházban. Április 16-án nagy irodalmi törvényszék: Szükséges-e a halálbüntetés Izraelben? Rákövetkező vasárnap, ápr. 19-én Kishont Ferenc tált előadást, április 26-án pedig dr. Kasztner Rezső.

JERUZSÁLEM

Bihari Ilona az ismert írónő a HOH e hó 28-án, szombat esti összejövetelen 8.30 órakor kezdett a Semadar termében (Princess Mary u.) „Budapesttől a kibucig...” címen a háború utáni zsidóság problémáit fogja ismertetni. Bihari Ilona már Izraelben is jó írói nevet szerzett magának és ezen előadása méltán számíthat általános érdeklődésre.

HAIFA

Kultúrelőadás
Igen komoly érdeklődés előzi meg a haifai HOH április 2-án csütörtök este rendezett kultúrelőadását. Sikertörténet a napra Smuel Ben-Cur (Péterfi) v. budapesti ügyvivőt előadónak megnyerni, aki „Egy izraeli diplomata emlékei” címen fog részben komoly, részben humoros előadást tartani. Kérjük kultúrelőadásaink közönségét, hogy a rendkívül előadásra való tekintettel biztosítsa elsősorban részvételi jogát kulturbérleteinek révén, (mert mindenekelőtt bérleink helyeit tartjuk fenn) másrészt kérjük idejében megjelenni, mert a terem korlátozott befogadóképessége miatt a közönséget csak korlátozott számban engedhetjük be. Az előadás pontosan este 7.48 órakor kezdődik a Jallag utcai Bét Chalucot nagyertermében.

LUDD

Értesítjük tagjainkat, hogy f. é. április 4-én, szombat este 7.30 órakor otthonunkban évi tisztújító közgyűlést tartunk. Napirend: 1. Elnöki megnyitó; 2. A szervek jelentése; 3. Felmentvény; 4. Választási elnökek megválasztása; 5. Szervek választása; 6. Indítványok. Indítványok (választási listák) legkésőbb a közgyűlés megkezdése előtt 3 (három) nappal beadandók a titkársághoz.
Amennyiben a kitűzött időpontban a szavazati joggal bíró tagok többsége nem jelenik meg, félóra elteltével a közgyűlés — a megjelentek számára való tekintettel — határozatképes.
Elnökség.

AFULA:

Március 15-én volt a HOH legújabb helyi csoportjának felavatása Afulán. Az alakulógyűlésen nagy számban jelentek meg az afulai és környékbeli magyar jisiv tagjai. Az egybegyűlést dr. Kauders Ben-Cion, a haifai körzet elnöke és Fischer Pál a haifai HOH titkárának beszédei után egyhangú lelkességgel választották meg a helyi csoport alant vezetőjévé.

Freud mérnök, Klein Mose, Gefen, Farkas, dr. Herskovits, Klein Eliezer chavérok. Römer Ernő lesz az intéző vezetőség tagja. Sáré né a szociális, Gergely a szervező, dr. Varsavszky Donath Mária és Fischer Györgyszerész a kultúr- és Kramer chavér a munkabizottság elnökei.
Az afulai helyi csoport vezetősége széleskörű és aktív szervezési munkába kezdett, amely fel fogja ölelni Afula és nagykiterjedésű környékének minden pontját, ahol magyarszarmazású zsidók élnek.

AFULAI HELYI CSOPORT VEZETŐSÉGE SZÉLESKÖRŰ ÉS AKTÍV SZERVEZÉSI MUNKÁBA KEZDETT, AMELY FEL FOGJA ÖLELNİ AFULA ÉS NAGYKITERJEDÉSŰ KÖRNYÉKÉNEK MINDEN PONTJÁT, Ahol magyarszarmazású zsidók élnek.

Adolf Bermann is visszalép a Mápambá

és hajlandó lemondani képviselői mandátumáról

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — Rusztum Busztuni után most dr. Bermann is bejelentette, hogy ott akarja hagyni dr. Sneh csoportját és vissza akar lépni a Mápambá. Bermann, akit Snehvel együtt kizártak a Mápamból, közölte, hogy hajlandó azonnal lemondani a képviselői mandátumáról és egyszerű tagként visszatérni a pártba. A párt titkársága még nem foglalt állást Bermann kérdésében, de valószínűnek tartják, hogy a pártvezetésben jelentős tényezők elengedni fogják a visszavetelét.

A Sneh csoportjában az utóbbi időben bekövetkezett bomlási folyamatot azzal

magyarázzák, hogy a „Chátivat Hászol” egyes vezetői becsapva érzik magukat, mert Sneh azt állította, hogy a Mápámnak legálább a fele vele tart, de a szakadással kiderült, hogy a Mápámnak csak egy kis része csatlakozott a szakadarcsoporthoz.
Rusztum Busztuni képviselő ellen, akit a Mápám már visszafogadott, Sneh nyilatkozatot tett közre, amely szerint „Busztuni állandó kapcsolatot tartott fenn a Mápám parlamenti frakciójával, nem jelent meg a Sztálin emlékeztetőre tartott gyűléseken, elmaradt ülésekről és hazudozott a volmaradásának okát illetően”.

Az oroszok megszerezték az angol lökhajtásos repülőgépek titkos készülékét

Hétfőn szenzációs interpelláció készült az alsóházban a feltételezett titkos készítéséről

London (AFP). — George Wigg munkáspárti képviselő, aki Shinwell volt hadügyminiszternek legszűkebb környezetéhez tartozik, hétfőn interpellálni fog az angol parlamentben az orosz kémiszervezet páratlan teljesítményével kapcsolatban. Wigg szerint az orosz megkaparintották az angol gyárakban készülő lökhajtásos repülőgépek legfrissebb újításait és több mint egy hónapja saját gépeiken alkalmazták azokat.

A képviselő szerint egy különleges készülékről van szó, amelyet az oroszok rövidesen a koreai fronton harcoló MIG-15 típusú repülőgépekre fognak felszerelni. Az ügyvel kapcsolatban a munkáspárti képviselő kérdést fog intézni Luncan Sandys ellátásügyi miniszternek, aki Churchill miniszterelnök veje. Ugyancsak kérni fogja a kormányt, hogy kezdjen vizsgálatot ebben az ügyben an-

nak megállapítására, miképpen jutottak az oroszok ezekhez a feltételezett titkokhoz.

*Munkácsiak országos találkozója Tel-Avivban

A pészachi félnap első napján, április 1-én, szerdán délután 4 (négy) órakor az Izraelben élő összes munkácsi és környékbeli a Hej-chál Hámláchá (Merkáz Báál Meláchá-u. 16.) disztermben találkoznak.

A találkozó beszámolója a munkácsiak helyzetéről Izraelben és a tengerentúli országokban. Megtárgyalják a külföldön élő munkácsiakkal való kapcsolatok kimélyítésének módjait és az elpusztult munkácsi zsidóság emlékének megőrzési formáit.

Beszámolót tart: dr. Sternbach Vilmos, Sauber Sándor és dr. Spiegel Simon. A beszámoló utáni vitában mindenki résztvehet.

A találkozó megjelenteket üdvözölni fogják a testvéregyesületek nevében: dr. Marton Ernő (HOH), dr. Herskovits Fábán (Bné Herzl), Spiegel Juda (Olej Ungvár), Winkler Sándor (Olej Beregszász), Schönfeld Mose (Olej Huszt) és Jehuda Deutsch (Olej Ternova).
Este 8 órakor tartsa csóra, művészi programmal.

Sporttelepet kérnek Bät Jämban

A villanytársaság a bät-jämi strandon félkilométerrel meghosszabbítja a villanyhálózatot, hogy ezáltal a közel strandjezében két és fél kilométeres távolságban fogják a strand területét megvilágítani. A villanyhálózat bevezetésével járó költségeket a tengerparti részvénytársaság és Bät Jäm községe közösen viselik.

A bät-jämi Makkabi és Hápoél sportegyesületek az azal a kérelem fordultak a község előjáróságához, hogy sürgessék meg a sporttelepek felállításának munkálatait. A község mérnöke kijelentette az ujságíróknak, hogy mihielyt az úttest építésének munkálatait befejezik, mindent elkövetnek, hogy a sporttelep minél előbb elkészüljön.

Bevezetett, elegáns **hölgyfodrászat**, álef kategória, Haifához közeli városban, lakással, ELADÓ.
Erdeklődők írjanak „3/85 fodrászat” jellegre, Uj Kelet, Haifa, Schapira 13. sz.

Kétszobás lakás beépített „kitchenette”, fürdőszoba, 2 terasz, stb., szép fekvésű, a Karmelen, Moriah elején, alkalmi áron
AZONNAL ATADÓ.
Erdeklődni: Haifa, tel. 4254.

-SPORT-

LABDARUGÁS

A holnapi labdarugó bajnoki forduló már sokban fog hozzájárulni a csapatok jelenlegi erőviszonyainak tisztázásához. Azok az egyesületek, amelyek eddig nem szereztek pontot, ebben a fordulóban annak a veszélynek vannak kitéve, hogy leszakadnak a vezetőcsapatoktól. Amelyik csapat az idején elején lemarad, az hátrányos lelkidoppginggal küzd az egész szezon folyamán, ami sok esetben odavezet, hogy még a nála nem erősebb együttesel sem tud megküzdeni.

A forduló mérkőzései közül mindössze két olyan akad, amelyikről elmondható, hogy eredményét nagy valószínűséggel meg lehet előre mondani: a Makkabi Tel-Aviv győzelme látszik biztosítottak a kfar-szabái Hápoél ellen és a Hápoél Petách-Tikva fölénye a Bétár Tel-Avivval szemben vitathatatlan. Viszont kemény diót kell feltörnő a Makkabi Haifának, amely a Makkabi Natanja csapatával kerül szembe és be kell bizonyítani, hogy mult héten a haifai Hápoél fölött ki harcolt győzelme nem csupán véletlen ajándék volt, hanem a jól elkészültesség jutalma.

A szombati mérkőzések másora (elől a pályaválasztó) a következő:

Hápoél Balfuria—Hápoél Haifa, Makkabi Tel-Aviv—Hápoél Kfar Szaba, Hápoél Petách-Tikva — Bétár Tel-Aviv, Makkabi Rechovot — Makkabi Petách Tikva, — Makkabi Haifa — Makkabi Natanja, Hápoél Tel-Aviv—Hápoél Rámát-Gán.
Az I. osztályu bajnoki mérkőzések mellett számos alacsonyabb osztályu és ifjúsági bajnoki mérkőzés kerül holnap elődtésre.

TENISZ

A szombaton kezdődő nemzetközi teniszbajnokságra legtöbb játékosunk nem tudott olyan szorgalommal felkészülni, mint ahogyan szeretett volna, mert a tartós esőzés huzamosabb időre használhatatlanná tette a pályákat. Ennek ellenére is nagy küzdelmeket ígér a Makkabi Tel-Aviv tenisztelepén elődtésre kerülő verseny, amelynek keretében a jugoszláv Davis-kupa játékosok fognak izelítőt adni a nemzetközi éljtekosok tudásából.

Pallada és Petrovics április 3-án és 4-én országok közötti mérkőzést is vívnak Izrael válogatottja ellen. A kísérő műsorban ifjúsági, 45 éven felüli és serdülő számok is helyet kaptak.

ATLETIKA

A Brit Makkabi Atid rendezésében döl e holnap a Teilhaber-emlékfutóverseny, amelyet Tel-Aviv útvonalain rendeznek körülbelül 4000 méteres távon felnőtteknek és 1200 méteres távon ifjúságiaknak.
Egyéb sportok is foglalkoztatják az ifjúságot versenyek keretében: kosárlabda bajnoki mérkőzéseket benyolít le a Hápoél és a Makkabi és elmaradt mérkőzéseket pótol a kézilabda, valamint röplabdaszövetség is.

Pészachi paprikát és mindenkor mindennemű fűszerűt SAFIT csomagolást kérjen Legjobb, legmegbízhatóbb. Telep: CFAT, Rech. CHET

Lakással, egzisztenciával rendelkező férfi keresi egyedülálló, 35 körül, házias, vigkedélyű, nő ismeretséggel házasság céljából. Cim: 3365, Adv. Centre, Haifa, Herzl-utca 40.

Májusban és június elején nem lesz friss paradicsom a piacon

Tel Aviv. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az időjárás megváltozásával a zöldségtermelők számbavették a késői esőzések és rendkívül hideg időjárás okozta károkat. Ezek szerint leginkább a tavaszi paradicsom sínylette meg a rossz időt, mert a dér megcsipette az esőzések előtt ültetett palántákat. Még nem tudták pénzözegben kifejezhető számokban összefoglalni a kár méreteit, de az már megállapítás nyert, hogy májusban és június elején nem tudnak tavaszi paradicsomot piacra küldeni. Jelentős területeken így a Jordán völgyben is, most újra kell plantálni a paradicsomot. Ott, ahol már ültették az uborkát, főleg a tengerpart vidékén, szintén újra kell majd ültetni, mert a szokatlan időjárás

tönkretette a fiatal hajtásokat.

A termelők arról panaszkodnak, hogy még nem kaptak kiutalást paradicsom permetezőszerekre. Az eddig kiutalt mennyiség mind össze a burgonya egyszeri permetezésére volt elegendő.

A termelők bizonyos körben ellenállást váltott ki a burgonya-ellenőrzés megszüntetésére, mert ennek folyóiban elesnek a vetőmag kiutalástól, amelyet most 800 prutáért árulnak feketén a piacokon. Jelenleg ugyanis szerződés áll fenn a kormány és a termelők között, amely szerint a kormány adja a vető-burgonyát és fejeben a termelők ötszörös mennyiségű burgonyát kötelesek a szezőban hivatalos áron beszállítani. Az ellenőrzés megszüntetésével a termelők természetesen elő fognak emni a hivatalos vető burgonya kiutalásától és lehetséges, hogy emiatt sokkal kisebb területet fognak bevetni, mint eredetileg tervezték. Mint jelentették, a kormány az idén 35 ezer dunámnak burgonyával való bevetését irányozta elő, amire bőségesen juttatott vetőburgonyát, de annak jelentős részét egyes termelők elfektették.

Egyesítik a rádiószolgálatot

A Kol Cion Lögolá vezetősége mellett működő tanács Tel Avivban konferenciát tartott, amelyen Jeszák Klinov, a Szochnut tájékoztató hivatalának igazgatója bejelentette, hogy Pinchász Lévon miniszter tervét alapján egyesíteni fogják a három izraeli rádiószolgálatot, a Kol Jiszráél, a Kol Cion Lögolát és a hadsereg rádió leadóját. Az egységes nemzeti rádió számára 1 millió font évi költségvetést biztosítanak. Az eddig önállóan működő három leadó autonómiát kap a műsorok összeállításában, azokat azonban párhuzamos programokban fogják egyesíteni.

Klinov azt is közölte, hogy az izraeli adókat nem lehet fogni Amerikában. Remélhető azonban, hogy hamarosan elkészül az 50 kilowattos nagy adó, amelynek révén Izrael hangja el fog jutni az amerikai zsidósághoz is.

HAIFAI UTMUTATÓ

Hajfestés amerikai festékekkel!
Legmodernebb rendszerű tartóshullám, estélyi frizurák!
Kozmetika: BARÓ ILA vez.
Epilláció, elektr. rántalanítás.
GISELLE HAIFA, Herzl u. 61.
NŐI FODRASZ SZALON

Occasion, Haifa 3.
Menachem u. 3.
„ARTA” Wallerstein
Antiktárgyak, arany, biliárd, porcelán, vétel — eladás
EZÜSTTÁRGYAKERT legmagasabb árat fizet

A SZÉDER-ESTÉT ÉS PÉSZACH ÜNNEPÉT töltse a
KIRJAT-JAM SZÁLLODA- GAV JAM ALEF.
PENZIOBAN, tengerpartján
KITÜNŐ, KÖSER ELLÁTÁS • GYÖNYÖRŰ HELY
K967 PEDÁNS KISZOLGALÁS

Aranyért, ezüstért és ékszerért
PÉNZT Lombard-House-Hadar HAIFA, Herzl 16.
Pechnikum-épületomb.

ÉTTEREM 61
TALPIOT HERZL U.
Válogatott ételek. — Italkülönlegességek. K282

Haifai mozik műsora:

- EN-DOR, (tel. 3421). Szombat, vasárnap: SADDLE TRAMP (színes) Joel Mc Crea. Kedd, szerda, csütörtök: ABBOT ÉS COSTELLO ALASKÁBAN
- AMFITEATRUM, (tel. 4018). Izraeli bemutató: JÓNAPOT ELEFÁNT! Sabu-val. Rendezte: Vittorio De Sica. Olasz film, ivrit és angol feliratokkal
- ARMON, (tel. 4848). Izraeli bemutató: THE MARRYING KIND Judá Holliday
- ORION: A HERCEG, AKI TOLVAJ VOLT Tony Curtis Piper Laurie
- GAL-OR: UNION STATION (Titokzatos dráma) William Holden, Nancy Olson, Barry Fitzgerald
- HADAR, (tel. 2509). Szombat, vasárnap: CASABLANCA Ingrid Bergmann, Humphrey Bogart
Kedd, szerda, csütörtök: AZ IFJU TARZAN A DZSUNGELBAN
- ORAH (tel. 4017): TAVASZI PARÁDE Deaana Durbin, Szöke Szakáll
- ACMON, (tel. 3003). Walt Disney: ALICE CSODA-ORSZÁGBAN

Milyen változásokat hoz az új költségvetés?

Írta: MICHAEL LANDAU

A Kneszet által megválasztott új költségvetés a múlt évvel szemben 43 millió irrával emelkedést tüntet fel.

A bevételi oldalon nem túl nagyok az emelkedések, kivéve a jövedelmi adót, amely 20 millióval többlet az előző évnél. A másik tétel, ahol jelentős emelkedés mutatkozik, az ásványolajra kivetett illeték, amely 9 millióval emelkedésével, majdnem kétszerese az előző évnél. A posta és táviró jövedelme a harmadik tétel, amely 3 millióval emelkedésével, szintén a jelentős emelkedést jelentik.

Ezzel szemben vannak olyan tételek is, ahol a bevétel sokkal kisebbre van állítva, mint a folyó költségvetési évből. Ezeket a csökkentéseket a múlt év tapasztalatai alapján hajtották végre. Így például a dohányjövendék 2 millióval kevesebb, a szesz- és italokból származó állami bevétel 1 millióval, a luxusadó bevétel összege pedig éppen 8 millióval kevesebb az előző évnél.

Ennél a tételnél világosan észlelhető a deflációs hatása és annak következménye, hogy a polgárok kezében kevés a készpénz.

A költségvetési tervezet bevételi részének általános jellegzetessége az alaptalan optimizmus. Az általános gazdasági helyzet valószínűleg nem lesz jobb, mint a most záruló költségvetési évből volt. A gazdasági kérdések nem nyertek olyan megoldást, amelyek ezt az optimizmust megengedhetnének. A hitelkeretek csökkentése, a munkanélküliség fokozódása, az államfejlesztési költségvetés csak részbeni teljesítése, a termelés rendkívül lassú emelkedése, ezzel szemben a behozatal megszakítása nélkül fokozódása és a kivitel százalékszerű csökkenése, nagy kihívást jelentenek a lakosság vásárlóerejére. Mindez együtt, akár akarjuk, akár nem, az állam jövedelmének csökkenéséhez fog vezetni, ami épp oly sajnálatos, mint elkerülhetetlen.

Ne felejtjük el, hogy az államnak két újabb beföldi kényszerkölcsönből, újabb mintegy 35 milliót kell a lakosságtól kiszivattyúznia. Ennek a kölcsönnél a terhe az ingantlan vagyont, az árut és az ipari felszereléseket fogja terhelni. Egy másik kényszerkölcsön, amely mintegy 25 millióval bevétel eredményezhet, a munkanélküliség konstruktív leküzdésére fog alapot szolgáltatni. Ez a tétel teljesen más elemekre fog támaszkodni, mint az előbbi, az úgynevezett vagyonadó. Ily körülmények között a lakosság egyenes és közvetett adók formájában, valamint kényszerkölcsönök képeben 75 millió irrával, vagyis 50 százalékkal többet fog az államkasszába befizetni, mint az előző évben. Ha ez a kísérlet a mai deflációs időben, sikerülni fog, úgy joggal lehet majd a pénzügyi akrobátika csodájának tekinteni.

A költségvetés kiadási része három csoportra osztható fel: emelkedésekre, csökkentésekre és új kiadási tételek beállítására. A kiadások emelése a közoktatásiügyi tételknél mintegy 9 millió irrával, a közegészségügynél 3 millió, a hadirokkantak konstruktív megsegítésénél 2 millió és végül a rendőrmisztériumnál 4 millió irrával.

Míg az előbb említett három tétel feltétlenül konstruktívnek tekinthető, alig mondható ugyanez a negyedike, a rendőrmisztérium költségvetésére amely az összes kiadások közel 7 százalékát, vagyis 14 millió irrával teszi ki. A közoktatási költségvetés jelentős emelése után az állami kiadások több, mint 10 százalékát teszi ki, aminek bense értéke nyomban szembetűnik, ha csak arra gondolunk, hogy az új költségvetés mentesíteni fogja a helyi közigazgatást azaktól a nagyon ismert zavaroktól, amelyek a tanítói fizetések elmaradása következtében álltak elő. A rendőrség számára fordított összeg emelése a kormány nyilván az utóbbi hónapokban oly ijesztő mértékben emelkedett bünyűgyi statisztika miatt határozta el.

Ugyanakkor három minisztérium kiadási tételénél lényegesen csökkentést találunk az elmúlt évvel szemben, annak ellenére, hogy a drágasági index a múlt év áprilisa óta 60 ponttal emelkedett. E három minisztérium: a honvédelem, a belügy, az ipar- és kereskedelem.

A kereskedelem- és iparügyi minisztérium költségvetésének csökkentése azzal magyarázható, hogy a koalíciós kormány gazdaságpolitikai irányának megfelelően, fokozatosan leépíti az előző évi apparátust. A termelés és a kereskedelem egyes ágainak a felügyelet alól való feloldása komoly megtakarításokat eredményez a minisztérium kiadási tételében.

A hadügyminisztérium 45 millióról, 42 millióra csökkent kiadásait, abban a reményben, hogy a 25 millióval költségvetésből, amely a drágasági index emelkedésével kapcsolatos terheket egyenlíti ki, vissza kapja majd ennek a csökkentésnek kivételét, vagy nagyobb részét. A harmadik csoportba azok a tételek tartoznak, amelyek újnak tekinthetők költségvetésükben. Így például 2 millió irrával, amely az ifjúság technikai pályákra való terelését mozdítja elő, 1 millió irrával, amelyből a költségvetési év alatt elbocsátandó mintegy 2-3 ezer köztisztviselő végkielégítését fogják fedezni, valamint 3 millió irrával, amely az országfejlesztési külön költségvetésbe való átvitelt szolgálja. Természetes, hogy a költségvetés minden egyes tétele a drágasági index kapcsán is emelkedett és mindezek a különbségek végül is a tavalyi kiadási tételekkel szemben 25 százalékos általános emelkedéshez vezetnek.

Ha feltesszük a kérdést, hogy mivel jelezhető az új költségvetés, azt mondhatjuk, hogy azt elsősorban az optimizmus és nemzetgazdaságunk erejébe vetett bizalom jellemzi. Végül is a pénzügyminisztérium kiszámítható volna az új költségvetés drágasági index emeléséhez viszonyítva is. E szerint mult év márciusától 61 ponttal emelkedett a drágasági index s miután minden egyes pont 800 putrát jelent, a költségvetést 48 százalékkal kellett volna emelni, ami 250 milliónál nagyobb költségvetést eredményezett volna. Minthogy azonban a költségvetés csak 25 százalékkal emelkedett, világos, hogy az új költségvetés drasztikus megtakarításokat jelent, mind személynél, mind pedig dologi téren és ezeken a megtakarításoknak és csökkentéseknek az eredménye a következő költségvetési évben erősen érezhető lesz. Ha ebből a nézőpontból tekintjük a költségvetést, akkor azt kell mondanunk, hogy a szolgálatok korlátozásával állunk

szemben. Mindez nem róható fel a kormány hibájának, ha figyelembe vesszük, hogy a jelenlegi helyzet az államalakulást követő évek szabad bevándorlási politikájának eredménye. Nemzetgazdaságunknak meg kell fizetnie az adót egy szegény ország példánálkülően nagy erőfeszítésért, amely végül is az államnak azt az életkérdését szolgálta, hogy növelje lakossága számát.

Ha kilátásaink csupán ehhez a költségvetéshez volnának rögzítve, bizony nagyon borúlátók lehetnénk a közeljövőt illetően. Ha a 216 millió irrával a lakosság száma növekszik, akkor megállapíthatjuk, hogy minden egyes izraeli lélekre évi 135 irra adóterhet esik, ami nem kis erőfeszítés. De ugyanakkor az is világos, hogy az állam minden egyes lakosá-

ra 195 irrával költ el. Nemzetgazdaságunk erejének növekedésére a reményeséget az országfejlesztési költségvetésben kell keresnünk, amely jövőre valószínűleg el fogja érni a 140 millió irrával. Ennek az összegnek 85 százaléka külföldről jön és teljes egészében az ipar és mezőgazdaság fejlesztését, valamint az általaj kincseinek kiaknázását fogja szolgálni. Azonban nem csupán az országfejlesztési költségvetés az egyetlen összeg, amely megerősítésünket szolgálja. A Szochut költségvetésének 60 millió irrája, amely teljes egészében külföldről jön, ugyancsak mezőgazdaságunk megszilárdítását és új földműves telepek létesítését szolgálja.

Ha közeljövőnk ezen a szemzőgönl át tekintjük, akkor nincs okunk borúlátásra, hanem a mai nehéz és elkerülhetetlen valóságot jobb idők hírnökének tekinthetjük.

MIÉRT KELL FELFEGYVEREZNI AZ ARABOKAT?

Írta: Kishont Ferenc

Miután a Joint-erősök gyilkos mesterkedéseinek emlékeztető leleplezése arra kényszerítette az Egyesült Államok kormányát, hogy újabb megfontolás alá vegye az arab államokba irányuló fegyverszállítások felújításának kérdését, a jaisu zsidó körökben igen sokan kérdezik, hogy köztünk maradjon, de voltaképpen mi szükség is van az arabok felfegyverzésére? Vannak, akik a kérdést azzal próbálják magyarázni, hogy a Mápja a legutóbbi amerikai elnökválasztáson vereséget szenvedett, azonban nyilvánvaló, hogy nem lehet a komplexumot pusztán belpolitikai síkon megfogni. Az arabok felfegyverzése az illetékes angolszász tényezők nézete szerint globális stratégiai szükségesség, amelynek végső célszerűségét csakis a közeli jövő fogja bebizonyítani.

Ebből következik, hogy a probléma megfejtséje céljából tekintetünket elsősorban a jövőbe kell vetnünk. Vegyük tehát, vizsgálat alá a harmadik világháború valószínű eseményeit. Nem mintha lehetséges volna, de mégis.

... felőrával azután, hogy Tito marsall haderőt minden előzetes bejelentés nélkül váratlanul rávetették magukat a Szovjetunióra, a keleti blokk fegyveres erői 118 helyen átlépték a határt és a jugszláv provokációtól számított második napon a Vörös Hadsereg elfoglalta Gibraltárt és Londont. Ugyanakkor az orosz hadsereg megvetette lábát Alaszka félszigetén is és elemetáris lendülettel tört Kanadán keresztül az Egyesült Államok nehézipari körzetjéi felé. A tizenkétmillió kínai hadsereg egyetlen fergeteges rohammal napokon belül legázolta Indiát és a szovjet flotta távolról irányított atomlővegek védelme alatt utban volt Ausztrália felé. Minden elvesztettnek látszott. Három, légitűnt szállított nehéz tüzérséggel rendelkező, szovjet ejtőernyős divízió megszállta Délafrika partvidékét és hidőállásából a bennszülött lakosság támogatásával nyomult Eszak felé...

A szovjet rádióállomások már bejelentették a kommunizmus végső győzelmét a földgolyó egész területét fölött, az éter a győzelmi kürtök harsogásával volt tele. Am ebből a történelmi pillanatban, amikor már valóban úgy látszott, hogy a világ sorsa évezredekre eldőlt, bekövetkezett az a döntő és meglepő katonai fordulat, amely ámulatba ejtette az egész emberiséget, kivéve az amerikai külügyminisztérium szakértőit.

A Tolbuchin marsall vezette alatt álló tíz ukrainai páncélos hadtest, amely néhány nap alatt porrázta a Törökország fegyveres ellenállását, váratlanul megtorpant tíz kilométerre a sziriai határon belül. Mi történt? Az új amerikai fegyverekkel felszerelt sziriai átszivárgó egységek egyetlen hatalmas harapófőgő hadművelettel átkarolták az előretört szovjet páncélos ek zömét és háromnapos katlan-hadműveletben végezték vele. Maga Tolbuchin marsall Sisasli ezredes fogságába esett és megvert haderejének maradványai pánikszzerű menekülésbe kezdtek a Kaukázus irányába, hogy ott, a sziklaüregekbe oltalmat találjanak üldözőik elől. A rendkívüli jelentőségű győzelem peldátlan lelkesedést váltott ki az arab országokban. A múlt azzal szent háborút hirdett az orosz megszállók ellen, „Nem engedjük elkergetni országaink területéről az angolokat és amerikalakat!” jelszóval és a harcok ezrei özönlöttek a kaszárnyák felé...

A közelkeletre irányuló amerikai fegyverszállítványok ekkor igazolták önmagukat! A modernül felszerelt iraki hadsereg oldalról támadást intézett a Perzsiába behatolt orosz haderőkre és rettenetes erejű csapást mért rá, miközben az Egyiptomnak szállított angol rakétarepülőgépek teljesen megbénították a szovjet utánpótlást. Az orosz vezérkar láthatóan elvesztette a talajt a lába alól Kétségbeesett kísérletet tett arra, hogy kivonja csapatait Angliából és minden erejét a Közelkeletre koncentrálja, mindez azonban már túlkésőn történt. Az arab gőzhangert már lehetetlen volt megállítani...

Glub pasa személyes irányítása alatt álló jól felfegyverzett palesztinai menekült-egységek a perzsa határon öt ponton áttörték a hevenyészett szovjet védelmi vonalakat, míg az új automata fegyverekkel ellátott kairói rendőrség bevette Bakut és megszállta a neftmezőket... A további események már ismeretesebbek. Egy hétig tartó titáni küzdelem után Sztálingrád Ibn-Szauz kezébe hullott és Szmolensk rövid, de makacs ellenállás után megadta magát az Arab Légiónak. Nagib felszabadította Moszkvát. A Szovjetunió katonai ereje megerősödött.

Szóval ezért van szükség az arabok felfegyverzésére. Es, ha valaki ezután azt kérdezné tőlem: „Mondja, kedves fiatal barátom, maga tényleg azt hiszi, hogy jobb ban ért a közelkeleti stratégiához, mint az amerikai külügyminisztérium szakértői?” — akkor én nyílt egyenes tekintettel azt fogom válaszolni: „Igen, én azt hiszem!”

A vetek és a vatik harca

Írta: Dr. UNGÁR BÉLA

A túlméretezett adminisztráció leépítése folyamatban van. Ezt a nehéz és fájdalmas operációt végre kell hajtani még akkor is, ha sok áldozatot követel és nem csak a felelős tényezők, hanem még az elbocsátások által közvetlenül érintettek is meg vannak győződve a helyes racionalizálás szükségességéről. A kérdés csupán az, hogyan és miként viszik keresztül ezt a szükségszerű rosszat, mert ez nemcsak ezer és ezer család egzisztenciájának ügye, de végső eredményében az ország egész lakosságának összességére nézve sem közömbös, kik maradnak meg és intézik az állami közigazgatásokban a jogkereső közhatalmú ügyes-bajos dolgait. És mert ennél az égetően fontos problémánál minden más szempont előtt előre nyomult a szent és sérthetetlen „vetek”, maga alá gyűrve a „jölüt” szempontját is, — kívánatosnak és helyénvalóak mutatkozik az elbocsátások sorrendjének és mikéntjének objektív megvilágítása. Mindenekelőtt két ívrit szónak, a „vetek”-nek és a „jölüt”-nek fogalmát, jelentését, igazi értelmét tisztázzuk, azután a felvetett problémával kapcsolatban rámutathatunk arra, hogy és miként és általában helyesen értelmezik-e az arra illetékesek a sajátmaguk csinálta szempontokat.

Lássuk először a „vetek”-et. „Vetek” szó helyes fordításban „időszak”-ot jelent. Az ige alakja „váték” azt jelenti, hogy „erkölcsileg szilárdítani”. Innen melléknévi ige használatában az ismert „vátik” kifejezés, amely alatt „szilárd erkölcsű”, „megállapodott”, „tapasztalt”, „veterán”-t értünk. Az Igud Ovdé Hamedin, azaz az állami alkalmazottak szervezete, mely az elbocsátásoknál a legfőbb irányító faktor, a „vetek”-et a fenti szó szoros értelmezésében veszi, kizárólag az „időszakot” tekintti irányadónak, mondván, „aki legutóbb jött, legelőször megy”

és nem érdeklí az erkölcsi szilárdság, a megállapodottság, a tapasztaltság, egyszóval, az igazi „vátik”-ság, de még kevésbé az alkalmasság a „jölüt”. Az Igud álláspon-tja szerint, egyáltalán nem érdekes és semminemű relevanciával nem bír, hogy valakinek sok évtizedes, érdemdús, cionista múltja van, mit sem számít, hogy már évtizedekkel előbb világhalkongresszusi delegátus volt, nem jöhet tekintetbe, hogy akár egész életét önfeledőzón a cioni ideál oltárán áldozta — csak egy a fontos: egy nappal előbb kellett lépnie állami szolgálatba, mint az időbelileg előtte álló, aki esetleg soha életében cionista elveket nem vallott, sőt chuc láarcében propagandát fejtett ki az átkos és utópisztikus mozgalommal szemben és mindenek tetejébe esetleg a hivatalát sem tölti be megfelelően. Az Igud szerint a „vátik”-ság nem számít be a „vetek”-be. Mindez pedig akkor, amidőn Ben Gurion oly szívvel-ésszel és szeretettel

invitálja az amerikai veteránokat, mondván, hogy nekik itt volna a helyük. — Öszintén és nyíltan mondjuk, hogy a veteknek és a vátiknak ilyen gyakorlati értelmezése mellett nem nagyon mernék tanácsolni amerikai elvbartáinknak, illetve vátik társainknak, hogy Ben Gurion csábító meghívását, elfogadják, ha csak nem akarnak az álvágyzó deszkák szerepére jutni, amelyek tudvalevően nélkülözhetetlenek a falak felépítésénél, de ha már állnak a falak, lebontják az állványokat és dobják a szertárkamrába. Mindenesetre túlzás és élnélkül megállapíthatjuk, hogy az úgynevezett igazi vátikok, tehát a „szilárd erkölcsűek”, a „tapasztaltak”, a „veteránok”, akiknek munkája és önfeláldozása nélkül ez az ország soha nem lett volna a mi országunk és akik nélkül a tegnapi „vetekek” nem ünnekel pozíciókban és nem diktálhatnának fölényes fennhéjázással a „vátik”-oknak, ezek a vátikok, ha nem is várnak különösebb és meg nem érdemelt előnyöket, de több megértéssel, több melegséggel és testvéri szeretettel találkozhattak volna, mint amennyi érdemtelen és méltatlan nemtörődömségben, közönyben — és mint a jelen elbocsátások esete is mutatja, — elutasításban és megaláztatásban részüket van. Másrészt pedig, kövte hisszük, hogy állami közigazgatásunk olyan kifogástalanul és hibátlanul működne és minden helyen az éppen arra megfelelő ember ül a helyén, hogy a vátikok működéséről, tapasztaltságáról és megbízhatóságukról az állam, a köz sérelme nélkül lemondhatna.

Ami most már a „jölüt” kérdését illeti, előjában szolgálatunk ismét egy kis etimológiával. A szó „jái”

„használni”, „elősegíteni” jelenti, míg igenis alakjában „jái” „hasznos”, „illő” és főnév használatában „jölüt” „hasznosság”-ot jelent. Komolyan az elbocsátásokra vonatkoztatva a Kneszetben, annak bizottságain, majd a pártok képviselőit magában foglaló úgynevezett Lávon-bizottságon keresztül az összes illetékesek kezétől fogva odanyilatkoztak, hogy most, amidőn a túldimenzionált állami adminisztráció leépítését eszközlik, az első, legfontosabb és úgy szólván kizárólagos szempont, a „jölüt” lesz. Ez egyébiránt természetes és magától értetődő is, mert csak így ilyen egészséges szelekció útján szabadul meg a Manganon a fölös ballasztól és maradnak meg az állami adminisztrációban az arra kiválasztott legalkalmasabbak, melynek folytatás kevesebb hibával, zökkenésmenesebben teljesíti feladatát minden hivatal, annak mindent végrehajtó szerve és közege. A mostani fájdalom, de szükségszerű lépésnél nyílik első alkalom a „jölüt”, azaz az alkalmasság” szempontjának helyes érvényesítésére, mert ifjú államunknak úgy szólván várat (Folytatás a köv. oldalon.)

A vevőkönység tudására hozzuk, hogy elfogadunk beiratkozásokat I. osztályú „LUXOR”-bútorokra.

- 3-ajtós politurozott szekrény, tükörrel 145.— font
- 4-ajtós politurozott szekrény, tükörrel 165.— font
- 3-ajtós politurozott büffé, bárral . . . 125.— font
- Asztal, négy kárpitozott székekkel . . . 138.— font
- „Paradise” rekamié 192.— font
- Elegáns rekamié 250.— font

Részletfizetésre kaphatók a legutolsó divát aszrint, panelből és furnírból készült bútorok. Raktáraink egész nap megtekinthetők.

SCHNEIDER RÁDIO negevi egyedárusítása
»MATOV« BUTOR R.T.
Képvisele: FISCHER LAJOS.
BEÉR SEVA, MERKAZ MISZCHARI 12.

Pészachi ajándéknak RENDELJE MEG
K962 **AZ UJ KELET**-ET.
mert így olcsóbban és kora reggel a lakásán kapja.
Jeruzsálemi fiókkiadó,
BEN JEHUDA 2.
UGYANOTT HIRDETESEK FELVÉTELE.

IZLANDI NOTESZ

Irta: Naschitz Frigyes

Az alábbi cikket Naschitz Frigyes, Izland izraeli főkonzulja küldte az Új Kelet szerkesztőségének.

Rejkjavik, márc. közepén

Eszakon az időjárás szabályos az emberek hangulatát. A felgyűrt gallér, hócipő járókélok arcvonásai egyszerű váltakoznak, hogy a hollófeke, vastagon párnázott égi csapóajtó mögé bújt nap kikandikál-e vagy sem. Két hete csak a kulcslyukon nézett ki egy-egy percére, — ilyenkor felderült az emberek szeme, — de ma esoda történt. Egy pufók, szelid nap tévedt a rejkjaviki égre, délutánig kóválygott rajta, meglátogatta a kikötőt és a szegénygyereket és a derűs polgárokat hangtalan örömkömben úgy botlottak bele a szárazra sült járdán, mintha elseje lett volna. Mert bizony már vagy két hónapja nem botlottak nyilvánosan. Egy bizonyított háttér vita után a parlament megtiltotta a szeszitalok nyilvános kímérését és azóta a vendéglőkben csak tejet és izraeli gyümölcslevet szolgálnak fel. A nagy életterek bezártak, — viszont az állami monopólium kezdte üzletét alkoholos italok eladásán révén elért forgalma megkétszereződött.

Az izlandi ember oszdes. Aki nem ismeri közelebbről, azt hihetné, hogy részvétele. Ez valószínűleg onnan ered, hogy a még két nemzedék előtt káráról vidéken lakó, többnyire szegény és sokgyermekes családok egy-egy szobába szűkösültek össze és az esti tűz helyi köré telepedtek egymás lánti tapintatból elszórtak a csévegéstől. En még soha, sehol nem észleltem olyan áhítatos csendet, mint itt a színházban. Egy vendéghazamester, akit a színházban a távbeszélőhöz hívtak, ijedten konstata, hogy a művészek szobából folytatott beszélgetését a teljes létszámú közönség és a felerősített zenekar hallgatta végig.

A politika a kultúrét minden övezetbe beszívog. Egy osztrák eredetű hitűnő dirigens, aki ózlandi szótárok feldolgozásával maradó hírnevet szerzett magának, leváltottak egy morvóg muzikussal, amiről a „károsult” az újságokból értesült. A „naturalizált” ugyan felfelé bukott, de azóta a béka-egérharc nyilvános és jelenleg időntelenül álló pertraktáció a naplejő hasábjait vessi igénybe. Meghasonlottak a festők is. A fiatal aktivisták kiteséskelték a régi, maradinak bélyegzett gardát, akik külön egyesületbe tömörültek. Az ezidei, soros, Osloban tartott skandináv képzőművészeti kiállításon csak a többégből levő „elvontak” vetek részt, az egy, kettőjük között álló és nemzetközi bírnévre szert tett Kjarval bevonásával. Kjarval az izlandi tájak, sziklák és vízes szindallamos érzékeltetője, akinek művészetéről és bohém életéről legendák szállingóznak. A napokban az utcán találkozott egy jó módú filmkölcsönzővel, akitől kisebb kölcsönt kért. Végtelenül sajnálom, — hangzott a válassz, — de jelenleg nincs nálam pénz. Másnap a művész megjelent a szűkmarku irodájában és az asztalra helyezte a tőle megtagadott összeget. Hiszen nem adtam magánát semmit, — szabadkozott az illető, — mire Kjarval így vádolt vissza: de állítólag szándékában volt! Ezen nevet most a város.

Epea hunyorított a nap, amikor az államelnöknek voltam kihallgatáson. A világtól kisebb kölcsönt kért. Végtelenül sajnálom, — hangzott a válassz, — de jelenleg nincs nálam pénz. Másnap a művész megjelent a szűkmarku irodájában és az asztalra helyezte a tőle megtagadott összeget. Hiszen nem adtam magánát semmit, — szabadkozott az illető, — mire Kjarval így vádolt vissza: de állítólag szándékában volt! Ezen nevet most a város.

Epea hunyorított a nap, amikor az államelnöknek voltam kihallgatáson. A világtól kisebb kölcsönt kért. Végtelenül sajnálom, — hangzott a válassz, — de jelenleg nincs nálam pénz. Másnap a művész megjelent a szűkmarku irodájában és az asztalra helyezte a tőle megtagadott összeget. Hiszen nem adtam magánát semmit, — szabadkozott az illető, — mire Kjarval így vádolt vissza: de állítólag szándékában volt! Ezen nevet most a város.

Földes Jozsef:

Ismét iskolások vagyunk

Az iskola előtt egy lélek sincsen már. Kissé elfuuladva, idegesen ugrom fel a pár lépcsőn. Bizonytalanul állok az ajtó előtt. A folyósón ég a villany és a termékből halk bongásként hangzik ki az előadás, tőmpán, mintha az ajtó deszkái szólnának meg az elhagyott folyósón. Elkéstem. Legalább tudnám, hogy hova is kell mennem. Átközzöltem idegesen. Oldalt a haláltékon összeszorult az erek, és még lélegzetet is alig veszek. A mellemre ráülepszik a krétaszag, ami úgy terjed minden iskolában, mint valami különleges kölnivíz illata a drogériában.

Lábujjhegyem megyek ajtóru ajtóra — hallgatózom. Majd csak megtudom merre forduljak. Az ismerős hangokat, az ismerős hangszókat kerestem. Itt kell lennie valahol az iskolában. Az egyik ajtón felirat: „Tanári szoba”. Ijedten ugrom hátra, és hármával szedek a fokokat, még mindig lábujjhegyem szaladok fel az emeletre. A folyósó végén homli pedellus áll. Csak a hátát látom, nem merem megkérdezni. A padlót mosás, egy rudra kötözött rongy gyal. Komor, méltóságjeljes háta van. Akkurátosan, lassan dolgozik, ahogy dukál egy bennfentesnek a tucás házában. Óvatosan megkerülöm. Már szinte hallom, hogy utánam mordul, amint gyamolttalanul belesikédekem egy üvegajtóba.

Bent tanulóik, meg tanító. — úgy látszik szigorú tanító, mert oszra van a teremben. Az óra közepén tartanak. Ilyenkor már kialakul a légkör, ami a tanórát mindenütt jellemzi. Egy általános elektronos feszültség, egy áramkör, ami össze kapcsolja a katedrát a padban ülőkkel. Benézek az ablakon. És ebben a pillanatban megszökad a kör. Rövidzárlat. Hirtelen csend van. A tanulókról lehullik a tanár mágneses vonása, visszazuhan a semmibe, és a hirtelen légűressé vált térségben tanácstalanul néznek jobbra-balra.

— Bövákás! — mondja a tanár és már nincs mentésem. Minden elszállt erőmet összeszedve lenyomom a kihéneszt. Mintha mázsás sulyokból csinálták volna, vagy svédacél rugók tartanák vissza olyan nehezetre esik. De már nincs vissza. Mögöttem a pedellus a partvisnyéllal, előttem az osztály. Csupa megbentott, ellenséges tekintet, a tanár tárgyilagosa arca, ami az alkalmat lankodó idegennek kijár. Fojtott, tompa hangon motyogok valamit, hogy szeretném végighallgatni az órát és hogy engedjen lelni valamelyik padba. Az elkéstem kamazs ügyefogyottságával álltam előtte és vártam engedelmét, nem tudván mit kezdeni kezemmel, lábammal, és a szemüveggel, ami elhomályosodott.

Aztán itt ülök az utolsó padban. Jó látom az egész osztályt és bámulva érzem, hogy meglevenedik szemem előtt egy régi, régi vers, amit a gimnáziumban tanultam. „A nagyenyedi öreg

kollégium terme, csupa vén diákokkal zsufolásig telve”. Ugy hiszem jól idézem a „Khartagói harangok” című vers első sorát. Mindig megrendített ez a vers és sokszor olvastam magán-szorgalomból is. A negyvennyolcas forradalom és szabadságharc utáni időkről szól a vers. Azokról a diákokról, akik fébbe maradtak a harcok, az elnyomás éveiben, akik fogságból kerültek vissza az iskolapadba, megöregedve, megrokkva, újból tanulni vágyva.

Az allegorikus verseknek ebben a korszakában a magyar irodalom sok szimbolikus képet alkotott, de sohasem hittem, hogy valamelyik is életre kel majd előttem.

G-osz tanár urnak, a HOH nyelviskolája mestere nek héberórán pedig ilyen valami történt. A padokban vén diákok. Idősebb urak, gyerekes anyák ülnek, és a tanár ur magyaráz. Elemista anyagot olyanoknak, akik már az egyetem kora is rég maguk mögött hagyták:

„Ani holéck limzog kosz májim. Mi roce kosz májim?” — Kórusban mondják valamennyien, azaz, hogy mindegyiknek mozog a szája. Van aki valóban szavakat mond, van aki csak hasal. Hápog, mint a szárazra tett hal. Az első pillanatban csodálkozom. — Ha talán lehetséges? Ezek a papák és mamák éppen úgy be akarják csapni a tanítót most, mint gyerekkorukban? Napközben háziaszanoskodnak, szótörlődnek és háziaszatosak, mert szerintük ilyennek kell lenni egy háziaszanosnak, vagy idegesnek és ingerültek, mert ilyennek teszi őket a napi gond és munka. Aztán ide jönnek, beülnek a padokba, és kezdik bökösni a szomszédjukat: „Sugjál!” — Semmi változás, minden úgy mint „annodacum”, az iskolapad olyan mint a majommirigy. Fiatalítászernek is beillik. Ha az asszonyok ezt megtudják (és hadd tudják) tömegesen fognak özönleni az órákra. Titokban elárulhatom, hogy már most is több a nőnemi hallgatós.

Az ember csak beül a padba, és évtizedeket fiatalodik. Mindenki újra elfoglalja a maga megszokott helyét. A stréberek az első sorokban, a vásottabbak az utolsóokban. Mintha csak tegnap maradt volna abba a sunyi élcelődés a padok között. És a tanár ur? Ő is a régi. Inkább csak a jó tanulókat kérdezi, mert a jó példa hasznos. Vannak, akik órák hosszát sem szóvalnak meg, igyekeznek láthatatlanná válni a másik hátamögött. A haj már összebarkál, de a „tanár úr én kéézültem” nagyjából még mindig ugyanaz.

Két féle érzés keveredik bennem, és magam sem tudom melyik hatalmasodik el felettem. Az iskolapadok aligha láttak még ilyen öreg diákokat, akik alig fének el bennük. Elnehezedtünk, megzséledtünk, a padok pedig nem öblösödtek. Kevék, amelyeket mohó élvezettel habzol mindenki. — Rejkjavikban majdnem anynyi könyvüzletet látni, mint Per-Avivban és Izlandban per capita több könyv jelenik meg, mint bárhol másutt a világon.

Jó volna, ha a devizahány okozta sorompók egyszerű, mielőbb, megszűnének. Izlandiak tömegesen jönnek Izraelbe és megvagyok győződve róla, számtalan izraeli zárandokolna el a gecserek és páratlanul vonzó vízesések hazájába. Kétségtelen, hogy a népek közötti spontán közeledés tovább vinné a béke és a haladás ügyét, mint a szoba, vagy teremtudóskor irányított, önző mesterkedése.

resem az analógiát a nagyenyedi kollégium és a tel-avivi Grossz-féle esti héber kurzus között. Ha talán minden népnél megismétlődik ugyanaz? A nagy nemzet tragédiák után öregegyekkel népesülnek az osztályok? Az életigélés nagy jelképe azt jelenti-e, hogy mindig és mindenkor újra lehet kezdeni?

A zsidó nép nemzeti tragédiája napjainkban érkezett el a szörnyű végkifejledéshez. De vajjon mikor kezdődött. Husz, vagy százszor husz éve? Amikor az iskolapadokból a nagy nemzeti vihar kiragadta a diákokat és főleg rombolta az iskolát... igen, igen. 2000 éve. Két ezer éve nem kérdztük meg a saját nyelvünkön, hogy „mi roce kosz májim?” Kétezer éve kérdztük ezt spanyolul, jiddisül, hontentottául, és elfelejtjük, hogy valamikor az idők kezdetén ezt másként tanították. De hát ez a jóvialis Jicchák bácsi, aki itt ül az első padban, ha nem is rövidnadrágos kisiu, de azért mégsem kétezer éves. De az évezredes nép történetében ez csaknem közömbös. Ő mondhatnánk ugyanaz a Jicchák, akit a rómaiak fogságba hurcoltak, és messiás Pannoniába cipelték. Most csak visszatért Judeába és folytatja tanulmányait ott ahol elhagyta, az álebbétnéi habár megöszült közben.

Ha pedig az egyén megfiatalodik a padban, tán nem fiatalodik meg az egész nép vele együtt? Hiszen egy-

nek összessége a nép. Nem szimbolikus megfiatalodás, az egész népek az öregek alef-bét leckéje. Korhadó, sátnyuló korszakainkban mennyi mindent tudunk. A könyv, a tudás népe voltunk. A sárguló foliások mellett elárgultak az újjak, elkoptak a porladó lapokban, látása alkotó ereje minden elveszett a tudás oltárán.

Es ime fordult nagyot a világ. Felnőtt korunkban a nalfabéták — betűket tanulunk írni. Es milyen jó, hogy ezt megérthettük végre, hogy nem tudunk olyan sokat, hogy már nem vagyunk olyan bölcsök és mindentudók. Es legyünk még egyszer inkább csak „án talmudban, de meg tudja talmudban, de megtudja mondani mikor kell elvinni a krumpit, és hogyan kell keverni a maltert. Ne tudjunk mindenre megfelelni, de amire igen, azt héberül tudjuk. Es a gyermeknevelésnek, akik már nem pincoduban vakoskodva szivják magukba a tudományt együtt a sápkört, de szabad levegőn az egészséget, a gyermekeinknek meg tudjunk válaszolni szépen. Újünk be mi s az iskolapadba, mint a többi húszezer felnőtt olé, hogy megnyihasson előttünk a héber kultúra kincses csarnoka. Mert mielőtt beülhetnénk a „Habima” vagy a „Kameri” nézőterére, előbb el kell mondanunk egy párszor kórusban Grossz tanár ur utolsó „Ani holéck limzog kosz májim!”...

A vetek és a vatik harca

(Befejezés az előző oldalról.)

lan megalakulásakor nem volt kiválasztási lehetősége és az foglalt el egy bizonyos íróasztalt a velejáró fontos, vagy kevésbé fontos hivatal, aki éppen kéznél volt, tekintet nélkül arra, hogy e hivatal betöltésére alkalmas, vagy akárcsak képes lett volna. Az elmúlt négy, illetve immár közel öt év alatt történt így és más ezen a vonalon is. A Kibuc Gálujot, a világ minden tájáról idesereglett, mintegy hatszáz ezer testvérünk között, az új oléknak talán nem is a legértékesebb rétege, éppen azok, akik nem a Lilienblum környéjén keresték a számukra ugyan könnyebb, de az ország szempontjából káros gesztfellessel a megélhetést, azok, akik úgy érezték, hogy itt is vátik módjára „szilárd erkölcs” alapon jöjültra, azaz hasznára lehetnek az országépítés munkájának, — igen, ezek közül a vátikok közül jónéhányan, vagy jónéhány százan elhelyezkedtek az állami köz igazgatásban. Ámde, most, a szent „vetek” nevében megkapták az utilapat és mehetnek. Hogy hová, merre, mi lesz velük és családjajkkal, senki sem kérdezi, nem törődnek velük. Lehet, a felvétel idejében soron következő még oly kiváló és minden tekintetben megbízható remek munkaerő, állhat mögötte sok évtizedes, kipróbált és áldozatos cionista múlt, mindez nem moil, nem használ az előző vetekkel szemben. A vetek győzött a jáillal szemben, még akkor is, ha a vetekes nem jáill, még akkor is, ha ez az előző vetekes történetesen tökkelített és semmi sem használható fickó. A gyakorlatban az elbocsátásokról így néz ki a „jóilut” szempont, amelyre pedig oly szentül fogadkoztak a Kneszetben és azon kívül is, Lávon miniszter úr és mások is.

Pillanatig sem vitás, hogy a veteknek ez a helytelen értelmezése és a gyakorlatban való keresztülvittele, ha talán nem is kifejezetten az új olék ellen irányult, de kétségtelen, hogy elsősorban őket érinti közvetlenül. A már fent kifejtett szempontokon kívül talán ezt se

szabadna figyelmen kívül hagyni, éppen abban az időben, amikor a kormányelnök éles szemrehányásokkal illeti a még chuc ládácében élő vátikokat, mondván, hogy itt volna a helyük, a mi országunkban, amely szeretettel várja és öleli keblére minden fiát. Szabad kérdezni, ilyen vetekkel várja az ország az ő fiait? Olyan vetekkel, melyben a „vátikság” mit sem számít? Olyan vetekkel, amelynek, ha már a vátiknak sok-sok hónapi mellőzés, nemtörődömség, nélkülözés és szenvedés után és oly sok csalódás után végre sikerült egy szerény megélhetést biztosító íróasztalhoz jutni, azután máriól-hónapra kenyer nélkül az utcára teszik?

Sokkal komolyabb a téma, semhogy szójátékkal, annak súlyosságát lerontani szabadna. Mi sem áll távolabb tőlem, mint ennek elkövetése. De nem én tehetek róla, hogy a magyar szóhasználatban a „vetek” és a „vátik” szavakhoz oly hasonhangzásu a „vacak” szó, amely — úgy érzem — a leghevesebben adja vissza annak értelmét, ahogy itt az elbocsátásokat intézik. En úgy látom és úgy érzem, hogy se nem vetekül, se nem vátikul, hanem vacakul intézik az ügyeket. Vacak az vacak. Ehhez már nem is kell sem etimológiai, sem más magyarázat, vagy kommentár. Mert vacak az vacak.

Jó könyvet DAAT-tól kizárólag DAAT-tól olvashat. — Választékunk 1000 jó könyvet bővült. Magyar könyvekért jó árat fizetünk. TEL-AVIV, Rotschild 86.

BUTORAT KICSERÉLNI? LAKASAT új és külföldi bitórral BERENDEZNI BODNER JAFFA 280 utca 18. sz., fogház mellett. Telefon: 80796.

Amig egy név eljut odáig...

Irtá: Jámber Ferenc

Tegnap kaptam a második levelet Csilibe szakadt barátomtól. Az első akkor írta, amikor felfedezte, hogy élek és ráadásul itt, Izraelben. Az első levélben csak kérdezett, csupa kérdőjel volt mind a négy oldal.

„Ott van Izraelben a Schlésinger is? És mit csinál? — Ez volt a harmadik kérdés.

„Itt van, persze, hogy itt van, — felelt nekem — de már nem hívják Schlésingernek, hanem Sáróninak. Héberesítette a nevét...”

Nyilvánvalóan azt hitte, hogy bolondá tartom. Legalább is ez derült ki a második levélből, amit tegnap kaptam kézhez.

„Mi? — írta nekem ebben a második levélben — Sárónra héberesítette a nevét? Hát a Schlésinger az nem volt neki elég zsidó? A Sárón az zsidóbb?”

Bizony a Sáróni „zsidóbb” mint a Schlésinger, még ha nehezen is kapiskálja ezt egy Csilibe szakadt kolozsvári zsidó. Hiszen Schlésinger azt jelenti, hogy szilészi. Attól a névtől, hogy Schlésinger, poroszok kellenek az embernek eszébe jussanak, nempedig zsidók. Vagy lengyelek. Schlésinger azt a város idézi, amit magyarul Boroszlónak, németül Breslaunak, lengyelül Wroclavnak hívnak. Meg ilyen neveket idéz, mint Opeln, Ratibor, amelyek nagyon is árjaul, de semmiképpen nem sémiül csengenek.

Vizont ennek a névnek, hogy Sáróni — erégi föld, narancs-, rózsá- és lilomszaga van.

Mégis, ha csilie barátom ezt a két nevet a szájába veszi és a nyelvén megforgatja, a Schlésingeren érzi a solet jó otthoni ízet, a Sáróni pedig nem.

De nemcsak ő, más is. Szomor y Dezső, a muzsikás stílusú magyar író, Schlésingernek született. — Párizsi Regényében megírja, hogyan járt ezzel a névvel, amikor az osztrák-magyar katonaság elől Franciaországba szökött. Fiait, de szegényen, késő este érkezett Párizsba. A zsebében nem volt egy krajcár sem, csak egy cím. Annak a hotelnek a címe, ahol Schlésinger nevű nagybátyja lakott. Gyalog lohott el, folyton kérdezősködve, a hotelbe. Jó öt kilométert futott, míg odaért.

Schlésingert kere sem — mondta fudokolva, nemcsak a kimerültségtől, hanem mert ez volt a stílus. Akkor is fudokolva írt és beszélt, ha nem is volt rá semmi oka.

A portás a fejét rázta: — Hyen neví ember itt nem lakik.

Szomoriban egy világ onlott össze. Öreg este volt, hol fogja lehajtani a fejét? — Schlésinger — mondta megégyeszer majdnem sirva.

Ujabb fejrázás a portás részéről.

Egyszerre viláosság gyűlt Szomor y fejében. Leirta egy evedulára, hogy Schlésinger és átadta a portásnak.

A portásnak felderült az arca:

— Oh — mondotta — mosszjő Szklez ánzésé, nálunk lakik, persze, hogy itt lakik, 16-os számú szoba.

A könyvből, amikor ezt az epizódot idézi, Szomor y sóhajt egyet:

— Boldog ország ez — mondja —, ahol a Schlésinger Szklezánzsának hívják.

Am ez a fejezet végetért. Legalább itt, Izraelben.

Egy témáni, vagy egy marokkói zsidónak, vagy egy szábrának miféle zsidó is marad a szájában, ha kiejti ezt a nevet: Schlésinger?

A zsidó nevek története a Biblia idejétől napjainkig olyan érdekes, mint egy dektivregény.

Vagy nem érdekes talán, hogy rabbi Akiba dúsgazdag apósát Kalba Szavúnak, Jóllakott Kutjának, hívták és ő éppen olyan büszke volt erre a névre, mint tömöntelen juhaira és szépen domborodó hasára?

Egész könyvtára menő irodalma van a zsidó családi és személynevek történetéről és azoknak a furcsa kalandoknak, amiken egy-egy zsidó név keresztülment, amíg eljutott mai alakjág.

Mert Herman például, a zsidóban nem egyéb, mint Cvi, vagyis szarvas. Bár, ama germán Hermannak, akit a rómaiak Arminiusnak hívták, aki tönkreverte a teutonburgi erdőben Varus légión, semmi köze nem volt a szarvashoz. Am Cvi — szarvas — ez németül Hirsch, jiddisül Hers, a Herstől a Hermannig viszont csak egyetlenegy lépés lépés vezet.

Vannak zsidó nevek és vannak zsidós nevek. Ez a kettő pedig nem mindegy. Zsidó nevek volt Magyarországon például az első királyoknak: Aba Sámuel, Salomon, Béla... Zsidós nevek pedig a zsidóknak volt.

Nagyanyaink érzelmes francia és német regényeket olvastak és zsidó gyermeküknek fejtszta kelta, gall és germán neveket adtak. Am, mert a zsidók ezek be belebújtak, az árjak hamar kibujtak belőlük és az eredetileg nagyon germán, vagy nagyon keresztény nevek egyszerre csak zsidós mellékzét kaptak.

Például Adolf. Zsidós név volt Magyarországon egészen Hitlerig. Vagy Ignác. Holott ez a név nem zsidó ősöktől, hanem Loyolai Szent Ignációt származott. Artur, az kelta név, mégis csak zsidókat hívtak Pesten Arturnak. Izidort spanyol grandoktól plagizáltak nagy anyáink, mégis tiszta zsidós csengést kapott az idők során. Ahogy zsidók használni kezdték ezt a nevet, soha többet magyarokat nem kereszteltek erre a névre. Mórícia sem, holott Jókait még Mórícának hívták és Perczel tábornokot is, szüleiknek franciás szelleme miatt. Am, mert egyre-másra lett Magyarországon Mózesből Móríc, a magyarok kilométerekre szaladtak el ettől a névtől. Árj név nem lehetett magyarra fordítani, hiszen mégsem hívták a Dob-utcában egy zsidó gyereket Weisz Oroszlának, vették hát a név latin változatát, a Leót. Am a Leó magyarok számára éppen ezért nem római módra, hanem jeruzsálemi melódiára csengett.

Regina nem héberül, hanem latinul van mondva. Igaz, hogy Málkát, királynét jelent, de latinul. Mégis Magyarországon tiszta gettó hangzása volt ennek a névnek.

1920-ig grófokat kereszteltek Magyarországon Tamásnak. 1920-tól kezdve zsidófiúkat és azóta egyetlenegy gróf sem választotta újszülött fiának ezt a nevet.

Egy név zsidó csengése sohasem attól függött, hogy héber-e az eredete, hanem attól, hogy sűrűn használják-e zsidók. Ha igen, akkor elzsidósították a legárjabb neveket is.

Vizont protestáns magyarok, de főleg erdélyi székelyek szép ősi bibliai neveket viseltek: Pécsy Simon, a kancellár, Brassai Sámuel, a polihisztor, Gábor Aron, az ágyöntő, Tamási Aron, az író, és így tovább.

A Sándor név nem is új asszimiláció terméke. A hellénista korszak óta viselik a zsidók makedóniai Nagy Sándor tiszteletére. Az európai gettóban az Alexander — Szenderré változott, Fülöpnek, Sándor apjának a neve Feiwe lett, Phobus Apollo pedig Fájbusz szelídült Keletrépa zsidó síkátoraiban.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Amíg eljutott mai alakjág.

Bér Ervin

Uj hegedü — régi nóta

A pénzügyminisztérium végül elhatározta magát, hogy valamit az export fejlesztése és a tőkebehozatal növelése érdekében.

Amint azonban tett, úgy látszik nem elégti ki az érdekelteket. A klálcionisták, mint az intézkedések közzétételének másnapján tett nyilatkozataikból kiderül, továbbra is folytatni akarják a harcot a deviza korlátozások megszüntetéséért. És úgy látszik, joggal.

A pénzügyminisztérium 1 font 80-at akar adni azokért a dollárokért, amelyeket az exportörök beszoigáltatnak neki — természetesen csak azokról a dollárokról van szó, amelyek az export hasznát jelentik, mert a dollárokért vásárolt nyersanyagok árát nem fizetik vissza ilyen árfolyamon az exportöröknek, hanem dollárban teszik félre a további szállítások számára.

Ez az új árfolyam — mert bármennyire is igyekeznek a pénzügyminisztérium eltitkolni és homályos kifejezésekbe burkolni a dolgot, ez egy újabb devizaárfolyam — aligha lesz elegendő az exportörök számára. Vannak ugyan üzemek, amelyek ilyen feltételek mellett is tudnak exportálni, de a legtöbb üzem képtelen és a pénzügyminisztérium, úgy látszik, elhatározta magát, hogy legalább néhány hónapra keresztül nem fogja megváltatni az új árfolyamot.

Az export tehát az új intézkedések segítségével sem fog sokat fejlődni.

Devizamentes behozatal

Nem bizonyos az sem, hogy a tőkebehozatal számára megállapított 2 fontos árfolyam elegendő lesz az idegen tőke idecsábítására. Ha fel lehet tételezni a pénzügyminisztériumról, hogy intézkedéseinek van valami belső logikája, akkor csodálkozni kell azon, amit tettek.

Ha Eskol úr azt hiszi, hogy 2 font elegendő az idegen tőkés kártalanítására és hajlandó dollárjait ennyirel

Legszébb ajándék pészachra

ALEXANDER könyvcso mag

Kaczér I. Ne félj, szolgám Jákob	4.200 IL
J. Paigi: És jött a fergeteg	3.500 „
Kishont F.: Ige-Mige	2.500 „
השלה היורה לחיינו אמרים קישון	2.400 „

Kapható az ország minden könyvkereskedésében, a kiadónál és megbízottainál.

ALEXANDER könyvkiadó és lapterjesztő r. t.
TEL AVIV, SMARJAHU LEVIN U. 14.
Könyveink külföldre küldését vállaljuk.

NESZ-CIONA KOSER ETTEREM

T. A., NESZ-CIONA U. 8/ALEF (Mugrabi mellett)

Ezúton értesítjük t. vendégeinket, hogy pészach első napján, kedden este és a félünnepek alatt nyitva tartunk. • Kellemes ünnepeket kívánunk

K879 WEISZ és GELLEY

Pesti bankigazgató nem nevezte a fiát Jousának, ezt a nevet Wedgewood angol miniszternek hagyta, Dávidot Lloyd George hordta és nem asszimiláns magyar zsidók, akik hamar Dezsővé görbitették ezt a nevet.

Márkus, vagy Márk nem héber név, egyike a legelső keresztény neveknek. Az evangélista Márkustól származik. Mégis az utolsó keresztény magyar, akit Márkusnak hívták, az az öreg ember volt, akiről így szól a vers:

„Alj elő, vén Márkus, vedd le a süvegéd, Hadd süsse a napfény galambosz fejedet.”

A zsidóknak különös szokásuk volt koronként idegen neveket bebujni, azt elzsidósítani, aztán valahogy lassan eldobták ezeket a

beszoigáltatni az államnak, akkor minek van szüksége a devizamentes behozatal rendszerének folytatására?

Ezt a rendszert azért találták ki, hogy egy irreális árfolyam mellett is lehetőség legyen a tőkés kielégítésére. Ha a külföldi befektető dollárt adott volna át a minisztériumnak, mindegyik ért csak a hivatalos árfolyamot kapta volna, ami alacsonyabb volt, mint a dollár valódi értéke. Ezért megengedték neki, hogy dollárjáért árut vásároljon és az árut a helyi piacon magasabb árt adja el. A rendszernek természetesen rengeteg hátránya van, hiszen az importör nem olyan árut hozott be, amire az országnak szüksége volt, hanem olyat, amelyre a legtöbb lehetett keresni. — Bernstein maga is belátta ezt és nemrégiben bejelentette — akkor még abban a hitzemben volt, hogy sikerülnie fog a kormányt a devizakorlátozások legalább részleges megszüntetésére rábírtani —, hogy a devizamentes behozatal rendszerét meg fogják szüntetni.

Most tehát aligha érhető Eskol úr lépése. A 2 font vagy elegendő a tőkésnek, aki ide akarja utalni pénzt, vagy nem. Ha igen, miért nem szüntették meg a devizamentes behozatalt, ha nem, miért nem adtak megfelelő árfolyamot?

Idegenforgalom

A turisták számára komoly javulást jelent az új rendszer, de hogy a pénzügyminisztérium is hazna lesz-e belőle, az nem bizonyos. A külföldi vendégek eddig valamivel többet kaptak dollárjaikért, mint 1 fontot és ezért csak nagyon kevesen jártak a becsületes úton. Majdnem mindegyik a Lilienblum utcában váltotta be dollárjainak túlnyomórészt. Most 1,80-at fognak kapni a dollárokért, de hogy vajon a tisztességes uton való járás megéri-e nekik azt a körülbelül 70 százalékos veszteséget, mely

azzal érné őket, hogy a dollárokat nem a fekete piacon adják el, kétes. Van egy-fajta turista, aki szervezett csoportokban érkezik az országba — és a csoportokat szervező utazási irodák kénytelenek beszoigáltatni a dollárokat a pénzügyminisztériumnak. Az árfolyam felemelése természetesen növeli az ilyen csoportos utazások lehetőségeit, mert egy izraeli út ezentúl sokkal olcsóbb lesz, mint eddig volt.

A baj csak az, hogy a társas-utazásokat november-januárban szervezik meg és akkor állapítják meg az árakat. Az idei turistaszézon tehát elveszett ebből a szempontból és hogy milyenek lesznek az árviszonyok jövő tavasszal, amikor az új árfolyam tényleges hatását gyakorolhat a csoportos utazásokra, azt senki sem tudja.

Kinek lesz pénze

Valószínű azonban, hogy nem esznek sokan, akik meg tudják majd fizetni az utazási költségeket.

A Kneszet végül megsavazta az új vagyonadó-törvényt, amely még enyhített formájában is súlyos megterhelést jelent a gazdaságnak. A pénzügyminisztériumnak, persze, szüksége van a pénzre, de a jelenlegi kész pénzhány mellett nagyon nehéz lesz behajtani az adót.

Vannak, akik attól félnek, hogy a gazdaság nem bírja el ezt a megterhelést és az adó kifizetése annyi vásárlóerőt fog elvonni a piacról, hogy az üzemek egyrésze vevő hiányában tönkre fog menni. Ez az érv ilyen formában valószínűleg nem igaz. A pénzt, amit adóba fizetnek s amivel, igaz, nem tudnak árut vásárolni, végül mégiscsak elfogják költeni, meghozzá a helyi piacon. Nem azok, akikről az adó származik, hanem azok, akiknek a kormány ezeket a pénzeket kifizeti. Lehetséges, sőt valószínű, hogy ezek nem ugyanazokat a dolgozókat fogják vásárolni, mint a pénzek eredeti tulajdonosai tették volna; lehet tehát, hogy a gazdaság kénytelen lesz átrétegeződni, de amely nyi munkanélküliség keletkezik majd az átrétegeződés folyamán az egyik szektorban, ugyanannyi új munkást tudnak majd foglalkoztatni egy másikban.

A vagyonadó nem az egyetlen tényező, amely zavaroakat okozhat az árendszemben. Eskol pénzügyminiszter úr már költségvetési beszédében bejelentette, hogy további áremelkedésekre fog sor kerülni, de az új export-intézkedések még további drágulást fognak okozni. A kormány 1 font 80-at fizet majd az export, és 2 fontot a tőkebehozatal dollárjaért. A kérdés az, hogy miből — és a válasz, hogy az árak felemeléséből. Maga a pénzügyminisztéri-

um is beismeri ezt és már arról beszélnek, hogy bizonyos importöröknek 2 fontért, vagy még többért fogják beváltani a dollárokat. A dolog, persze, logikus. De azok után, hogy a pénzügyminisztérium a devizakorlátozások megszüntetését többek között azért ellenzi, mert az megdrágítaná a megdrágítaná a árakat, aligha érhető.

Félő azonban, hogy nem szabad túl sok logikát keressünk Eskol úr intézkedéseiben.

... és lesz-e mit vegyem

A pénzügyminisztérium kilátásai a jövő esztendőre elég gyöngék. A folyó költségvetés a legtöbb szakértő véleménye szerint nagyobb, semhogy deficit nélkül fedezni lehetne. De ez még nem minden. A rendelkezésünkre álló dollárok száma egyre kisebb. Még a német kártérítést is beszámítva, az 1953/54-es évben jóval kisebb összegek állnak majd rendelkezésünkre, mint tavaly. Olyan kicsinyek, hogy még a jelenlegi életvívónak sem tudnák belőle fenntartani. 1952-ben fogasztási és befektetési célokra körülbelül 325 millió dollár értékűt hoztuk be, az export nyersanyagait és a devizamentes behozatalt nem számítva. 1953/54-ben ugyanerre a célra minden valószínűség szerint nem áll majd több rendelkezésünkre, mint 200—210 millió dollár. Hogy ez a csökkenés milyen életvívócsökkenéssel kellene járjon, mindenki kiszámíthatja. Ebből az összegből még olyan életvívót sem lehet fenntartani, amely egyszerű fizikai létük folytatásához szükséges. Olyan intézkedésekre volna tehát szükség, amelyek nagy tőkebehozatalt biztosítanak.

A pénzügyminisztérium legutóbbi intézkedései azonban ehhez nem elegendők. Sőt, a félő az, hogy Eskol úr, miután már nyújtott valamit, nem lesz hajlandó többet ruyjtani és az új intézkedések így csak akadályt képeznek a szükséges intézkedések bevezetésének útjában.

VIDOR közvetítőiroda
TEL-AVIV, Allenby 94.
Telefon: 3945

LAKASOK
EXISZTENCIAK
ÜZLETHELYISÉGEK
ÜZLETEK
TELKEK, stb. K281

U t a z á s
Európába
Akik Európába akarnak utazni, forduljanak a „TURISZTIKA” utazási irodához
JAPFA, 300-as utca 5. sz.
Noga-mozi mellett.
Gyors ehntezés.

NATHAN LTD.
A specializálás
révén
csúcsteljesítményt értünk el a
gyermekcipők
terén.
Mérték utáni szabásmódszerünk tökéletes, kényelmes cipőt biztosít gyermekének.
Nàalé Nathan
LTD.
JERUZSALEM,
JAFFA-UT
K863

1953 HI 27 UJ KELET 8

NEGY ZONGORISTA

Ha az orgonát a hangszerek királyának nevezik, úgy a királyi méltóság a zongorát illeti. Vonós társai, a fuvósokról nem is beszélve, közelről sem képesek a kifejezésnek oly széles területét felölelni, mint a zongora. Az elmúlt héten négy zongoristát hallottam hangversenyben. Időrendben számok be koncertjeikről.

Ilana Vered, 13 éves egyptos kisfiány, a telavivi Múzeumban adta bemutatkozó hangversenyét. Rebeka Burstein-Arber a tanárnője, aki, hogy kitűnő pedagógus, azt tanítványának játékából állapíthattuk meg. A gyakran felvetett kérdés, vajjon ilyen korban átlagos tehetséggel megengedett-e önálló műsorral a nyilvánosság elé lépni, Ilana Vered esetében nem merült fel. Nem mintha érett lenne Beethoven fisz-dur szonátájához, vagy Chopin kerindgőhöz és noktürnjeihez, de mivel már eléggé fejlett technikailag ahhoz, hogy koncertezzen. — Egyszer mindenkinél el kell kezdnie, s olykor igen nehéz volna megállapítani, elérkezett-e már ennek ideje, vagy sem. Ez a tehetséges kisfiány talán szellemileg, azaz intelligenciában nem is áll magas fokon, de ösztönösen igen sok szép mozzanatot érez meg és érzékeltet. — Schumann „Papillon”-jában nagyon színesen elgondolt részleteiben, vagy Jozsef Kaminszky szvitjében már is önálló, egyéni vonásokat mutatott. Ott érezte magát a legothonosabban, hol a művek képszerű ábrázolása fantáziájának támaszpontokat nyújthatott. Scarlatti, Bach, vagy Beethoven emillett szonátája túlságosan elvontak még számára. De a schumann mozgalmaság, Copland humor, scherzója, vagy Kaminszky tánc-képei eleget mondtak neki, hogy ő is hozzáfűzhesse a saját gondolatait és benyomásait.

SIGI WEISSENBERG

A két brilliánsan játszott, de nem társásgosan átértett zongoraverseny után, szombat esti első önálló koncertje nagy meglepetést keltett. Oly oldaláról mutatkozott ugyanis be, melyre az előzmények után nem is számíthattunk. Sigi Weissenberg rehabilitálta magát a szenttelenség vádjával szemben. Mindenekelőtt rendkívül finom szenzibilitása ragadta meg figyelmünket. Négy kis Scarlatti-sonátát játszott, melyek eredetileg csembalóra voltak írva, s sikerült zongorán oly könnyed, légius, szinte éteriesen lebegő hangszínekkel ecsetelni őket, melyek kecses formáikat eseményien tükröztették vissza. Schumann fantáziájában, ha nem is ártult el szenvedélyt, de gazdag és változatos képzőerőjét bizonyította. Szereti általában a lehalkított, szinte fátyolosan elmosódott árnyalásokat, s ezért Debussy pasztellszerű esztétikusokkal felvázolt, költőien festői képsorozata is igen közel fekszik hozzá. Vannak ugyan, kik Debussyt nem annyira álmódóznak, az életből elvonatkoztatva érzik, s felismerik benne a rejtett szenvedélyek örök hóbortróságát, bújá itaságát is. De Weissenberg, ki jelenlegi lelkiállapotában inkább impresszionista reagál, utóbbiak nélkül is rendkívül közel hozta hozzánk a futó habokkal játszó szelbó suttagását, az aranyhalak csillogó pikkelyein villózó fényeket, a hold sápadt sugarainak zenéjét.

Tömör, plasztikus és rendkívül erőteljes volt Bartók 1926-ban írott szonátájának előadása. Ez a periódus Bartóknál átmenetet jelentett. Merészen új utakat keres az első tétel, borús hangulatu a lassú középső és csak az utolsó, melyben egy

népies táncjátékot a variációk művészet minden leleményes ségével bont részekre s fűz újból egybe, jelent szimbóliát folklor és expresszív stílusjegyek között.

Ami Sigi Weissenberg játékából feltűnő módon hiányzik, az a derű és az életöröm. Lehetséges, hogy valóban csak jelenlegi egészségi állapotára vezethető ez a jelenség vissza, de még valószínűbb, hogy lelki diszpozíció kérdése, mely ugyan szintén csak átmeneti lehet, de ezidőszent ez a letompottság, sőt bizonyos depresszió rányomja bélyegét előadására. Kiváló zongorista, ki bámulatos könnyedséggel játszik minden futamot s díszítést, s bizonyos korlátok között a dinamikus árnyalatok finom változatosságával is rendelkezik.

MOZARTEUM

Ennek az intézménynek hétfőn este a Bét Lehinuch termében adott hangversenye a Kol Jiszráél-zenekar közreműködésével, igazgatójának, Juval Ebenstein „pro fessor”-nak (a mágusok is szívesen használják ezt a címet, „nomen est omen”) vezénylete mellett, nem volt képes elosztani létjogosultságával szembeni kételyeit. Sőt megerősítette azokat. Ezek óta nemigen adott nyilvános hangversenyt a „Mozarteum”, a most, hogy egy amerikai „fizető-vendég”, Lucille Ostrow zongoristán bemutatkozását lehetővé tegye, nyújtott számára megfelelő kereteket koncerttel. A jömegjelenés zongoristánó Mozartnak két 10 éves korában írott versenyművét (K. 107) adta elő, melyeket Johana Christian Bach zongorasonatáiból írt át vonósnézekre ki-érettel koncertekké, hogy kiterjedt turnéin mindegyiket könnyűszerrel előadhassa azokat. A műsort H. Purcellnek egy vonósokra írott gyönyörű Chaconneja vésztette be, majd a 17. század jelentékeny zsidó szerzőjének, a Modénában élt Salamone Rossi „Hebreo”-nak szimfonikus művét hallhattuk. — A Kol Jiszráél-zenekar három tagja, Simon Mileori, I. Braker és A. Feldmann Vivaldi háromtagú versenyművét adta elő igen szép tónussal, de kisebb többszámúmban, mint ahogyan azt a zsebkönyv megkívánja volna...

Beethoven „Hammerklavier”-sonátáját a telavivi Múzeumban Frank Pelleg adta elő kedden este. Erről a zongora-hangversenyéről legközelebb részletesebben számolok be.

ZENEI KÖNYVTÁR

Az elmúlt hét péntekjén mutatták be a kritikuskoknak a Liliombium utcai Izraeli Konzervatóriumnál egy épületben elhelyezett új zenei könyvtárat, melyet a nevelésügyi minisztérium zenei osztálya közösen Tel Aviv város kulturális társaságával rendezett be. A könyvtár mintegy 3000 kötetet és zenei könyvet, valamint 5000 hangfelvételt tartalmaz, melyek különböző alapítványoktól és adományoktól gyűjtöttek össze. Itt látható Huberman Bronisláv teljes hátra hagyott könyvtára, valamint értékes kotta-gyűjteménye, melyeket volt titkárnője, Ida Ibiken adományozott, miselőtt Izraelből Amerikába költözött. Nagyobb számú művet ajándékozott külföldi ügyminiszterünk felesége, Rivka Sárét-Hov, ki maga is zongorista, — az A. M. L. I. (American Music Library in Israel), a telavivi amerikai könyvtár, s számosan mások. Frank Pelleg legutóbbi csehországi körútja alkalmából mintegy 500 új cseh zeneművet hozott magával ajándékba az ottani kulturális társaságtól, azonkívül pedig néhány hónappal ezelőtt az itteni lengyel követtség is hozzájárult a könyvtár bővítéséhez. A hangfelvétel-nyilvántartás nagyobb részét, számszerűsített

New York, március közepe

Van itt spanyol, olasz, török, görög, kínai, filippini és még sokan mások, akik nem beszélnek angolul és vannak itt-ott amerikaiak is. Ez New York. Autóbusz és utcán, betegszobában és orvosok között egyaránt találkozom ezzel a tragikus keverékkel: az üldözöttel vagy az elégedetlenel, aki elhagyta hazáját és kivándorolt Amerikába. Nem meggyőződésből tette, sem pedig azért, mintha már gyerekkora óta Amerika-rájongó lett volna és ezt senki sem veszi rossz néven tőle. Gyakran négy egymásmellett fekvő beteg közül csak egy van, aki amerikai születésű és az majdnem úgy érzi magát közöttük, mintha ő lenne az idegen. Van úgy, hogy tolmács segítséget kell kérnem, hogy megtudjam értetni magam egy-egy beteggel és majdnem minden nyelvcsaládból találom tolmácsot az orvosok között. Előfordul az is, hogy a tolmácsok nem jár sikerrel, mert a tolmácsoló orvos ugyan kitűnően megérti a beteget, csak éppen hogy fordítani nem tud, mert utjonnan érkezett ő maga is.

Mig azonban Izraelben a többé-kevésbé hasonló, tragikus múlt kapcsolja össze a különböző nyelvcsaládból származottakat és lelki hidat terem közöttük, addig itt minden ember idegen és minden ember múltja külön titok. A filippiniek kultúrát keresnek, a kínaiak a háború végét várják és a házájuk után vágyódnak. Egy darabig még hordják a gyönyörű nemzeti viseletet aztán belefáradnak, felveszik az amerikai uniformizáló, olcsó konfekciót és gyermekeiknek már nem mésznek az őst birtokról és a kínai nagyúr nagypapáról. A háttüri orvosnál háromnegyedrész néger és büszkén annak vallja magát, bár fehérebb a bőre, mint a szőke kis eszt lányé, akiről nem lehet megállapítani, vajjon a németek vagy az oroszok elől menekült-e a hazájából. Minden ember külön világ, mindenki titkos és csak honfitársai között szabadul fel igazán.

Anyanyelvükön beszélnek egymás között és ilyenkor kérdés és kutatás nélkül is megértik egymás mutatját.

Megbűvölve járkalok a titkok és a multak és szomorú tárházában és figyelek. Az orvosok is az anyanyelvükön beszélnek legszívesebben egymás között az orvosok közös asztalánál az étkezések alatt. Ők nem kultúrát jöttek keresni ide — minden pórusuk képzetséget és tudást lehel — szabad levegőt szívni jöttek és azt teljes mértékben meg is találják. Az idős orosz orvosok érdekel közöttük a legjobban. Nem tudom lelkülden a vágat, hogy meg tudjam mi rejtezik az előkelő külső, a nemesen megszett homlok, a halk és finom viselkedés mögött. Milyen tragédia? De míg a többiekhez az idegen jogán kérdésekkel fordulok, gróf D-néhez nem merek közeliedni. Arisztokratikus megjelenése közepén elválasztott, vastag csomóban kötött fehér haja, gyönyörű arcát tiszteltet parancsolnak. Annnyit tudok róla, hogy öreg édesanyját és két gyermekét tartja el sovány keresetéből és hogy erre kéresem legyen, nyolc óra helyett tízenként dolgozik. Naponta többször látom, ahányszor a patológiai laboratórium nyitott ajtaja előtt elmegegyek, amint mikroszkópja fölé hajol és fíradhatatlanul dolgozik. Fel sem pillant soha, nem vesztegeti az időt a legszorgalmasabb munkára a kórházban. Este tízig dolgozik minden nap, éjjel van, mire haza ér és korán reggel már újból műszere fölé hajolva találok. Kedves és közvetlen, mosolygói is szokott, de a nevetése olyan szomorú. Alkalmadtán el-eléjt néhány megjegyzést a férjéről és a megjegyzések-ből gyengéd szeretet árad, mely kőnapra és komplikálatlan, de amely mögött viromnegyedrészt néger és büszkén annak vallja magát, bár fehérebb a bőre, mint a szőke kis eszt lányé, akiről nem lehet megállapítani, vajjon a németek vagy az oroszok elől menekült-e a hazájából. Minden ember külön világ, mindenki titkos és csak honfitársai között szabadul fel igazán.

Egy napon szabad délutánon volt éppen és elmennt készülttem — amikor D-né váratlanul megjelent a szobában. Nem tudom, honnan tudhatta meg, melyik a szobám, nem tartozik azok közé, akik kérdeznak és nem tudom, mi késettette az örök-kötelességtudó és szorgalmas asszonyt arra, hogy munkáját megszakítsa és beszélni kezdjen. Az azt ér tettem, miért éppen én vagyok a kiválasztott, de érztem, hogy ma beszélni fog. A gyermekeiről mesélt, mint már máskor is. Rohamosan nőnek, fejlődnek, sorsukat el kell dönteni. „Nem tudom mit kezdjek a fiuval, gyönyörű hangja van. Az apjától örökölte.” „Az apjától örökölte?” ismételttem a szavakat mintegy bátorításul „az apjától...” Igen, az apja operatőr volt. A moszkvai opera első bari-tónja, az ország dédelgetett kedvence. Híres, romantikus házasság volt az övék, az országszerte ismert, proletár milióból származó operatőr és a szép arisztokrata patológusnő házassága. Az orvosnő apja patológus volt, maga is, professzor és híres tudós, ő pedig apja munkatársa és ezért a népi demokrácia hajlandó volt kegyesen elfelejteni a foltot a fej-lapon: az arisztokrata származást. Az emberek abban az időben már megtanultak hallgatni, mert hallgatniok kellett, ha életben akartak maradni. Házastársak hallgatták el gondolataikat egymás előtt, gyermekek nem közölték szüleikkel, amit szerettek volna. Az emberek elhallgatták gondolataikat és azt olyan tökélyre vitték, hogy már-már el is némutak. Így éltek D-ék is, mert így elviselhető volt az élet és elviselhetővé tette a művészet és a munka.

Egy operai diszeloadás alkalmával történt. A kor-mány képviselői nem tudtak pontosan megjelenni és a művészek színpadi festé-kei az arcukon és a Cavalle-ria Rusticana komplet jel-mében a közönséggel egy-együtt két óra hosszat vára-gyoztak. „Ha a cár érkezett kévsze az operába, úgy hal-tan és bocsánatkérően nyi-totta ki a páholy ajtaját elő-adás közben, ha azonban a nép kormányának képviselői kénsnek, úgy nem szabad megkezdni az előadást ha éj félig kellene is várni”, mon-dta D-né, de még mialatt ezt mondta sem tudta elfelej-teni kitűnő nevelését: sze-mében nem izzott gyűlölet. A várakozás hosszú órai a-latt a festék olvadni kez-dett az arcokról, csakúgy mint a félelem diszciplínája a kedélyekről és néhány tü-relmetlen megjegyzés esett. Az előadást megtartották, de D-né hiába várta haza az urát. Színpadi jelmezben tartóztatták le a színészeket előadás után — azon az e-gyben kívül, aki a buszra volt és a titkos rendőrség tagja —, de a nagy művészh-ez, Oroszország legcsodála-tosabb hangjának tulajdono-sához igen kegyesek voltak: csupán Szibériába száműz-ték, mialatt a többi agyon-lőtték.

„Es azóta soha többé nem látta és nem is hallott róla?” kiáltottam fel izgatot-tan, elfelejtve, hogy nem a-kartam kérdeni. „De igen, láttam, bár csak nem láttam volna”, válaszolt D-né szin-telen hangon. A nagy tudós leánya soha nem gyakorolt kegyben részesült: meglát-gathatta a férjét Szibériá-ban néhány év múlva. Még élt, de D-né nem ismert fel. Egy aggyasztán talált, hajlott háttal; dőlcég alak-ta össze volt zeugorodva. Es félt, halálosan félt. A gögös, magabiztos művész, asszo-nyok és színpadok elkényez-tetett bálványa nem mert bemenni a szobába, ahol fe-lésége várta. Remegve állt a küszöbön, felesége látása nem ébresztett fel benne érzést; félelem volt a szem-ben, semmi más. Élt, mert énekelt néha és ezért nem fagyott meg a szibériai éj-szakákban. Társai a tűz mel-

lé engedték és ügyektek rá, nehogy a szélen fekvő társul menelnek a lángba taszítsák. A háború alatt a németek betörték az országba, D-né-nek sikerült elmenekülnie családjával. Férje azóta már régen letöltötte tíz éves büntetését és D-né hosszas el-járáások után azt a választ kapta az oroszországi ható-ságoktól, hogy férje egy szib-ériai kis településen él. Mert aki egyszer Szibériába száműzve lett, szabadon nem hagyhatja el határait soha többé. A szibériai „szabadok” élete pedig nem sok-ban különbözik a kényszer-munkások életétől. De az is lehet, hogy a volt operatő-kes már régen nem él. Ez a gondolat pedig elviselhe-tőbb D-né számára, mint az, hogy egy emberi rom léleg-zik és él valahol a Káspói-tó partján.

A beszélgetés közben késő este lett. Lekéstem, amire készülttem, D-né pedig siet-ve elbucsuzott, hogy éjfélig még bepótolja, amit mulasztott. Sötétség borult a vá-rostra és a titkokra az em-beri lelkekben. Sötétség borul D-né titkárra is, mely-nek emléke nem mosódik el benne soha, de gyermekei már el fogják felejteni, mert el kell, hogy felejtse-ék, és a többiek, akiket gyer-mekeivé fogadott egy sza-bad ország. Lelkembem ak-kor újból felmerült az ér-zés, mint annyiszor, amióta itt vagyok, hogy Amerika és Izrael között sok a szel-lemi hasonlóság. Fellelé-geztem boldogan és leráz-tam magamról a komor hangulatot.

KÉPESLAP

Pietro Renucci, brindisi borbély és fodrász magán-kívül volt, amikor észrevet-ték, hogy konkurrensze tá-blát tett ki, amelyen ez állt: „Nálam 150 lirát nyírat-kozhatsz 250 lira helyett.” Renucci mester csak ak-kor nyerte vissza lelkiyny-galmát, amikor jó ötlete tá-madt és a következő táblát függesztette ki kiraká-tában: „150 lira hajvágások rendbekerítését is vállaljuk” (Orizzonti, Roma)

Egy lengyel munkást meg-támadtak az utcán és elra-bolták óráját és pénzt. A károsult azonnal jelentést tett a rendőrségen és azt is közölte, hogy valószínűleg angol, vagy amerikai lehetett a támadó.

— Ostobaság — mondja a rendőrtiszt. — Honnan ve-szi ezt, hiszen Varsó kellős közepén nincsenek se an-golok, se amerikaiak. Miből gondolja, hogy a támadó angol, vagy amerikai volt?

— Mert azt kiabálta, mi-kor megtámadott, hogy „ho-re ruku”!

— Na látja, hogy butasá-got beszél, — szól a rendő-rtiszt. — Hiszen ez oroszul van.

— Kapitány elvtárs, ké-rem azonnal jegyzőkönyvbe venni, hogy ezt maga mon-dta és nem én. (Tarantella)

Az egyik stockholmi bank virágoskorral gratulált ügyfelének abból az alka-lomból, hogy új üzlethely-lésébe költözött. Elnézés-folytán a cég csokrához a szokásos helyett azt a nev-jegyet mellékeltek, amelyen ez állt: „Özintén részvétün-kezt fejezzük ki.”

A virágkereskedő, aki a helytelen névjegyet mellé-kezte a csokorhoz, felkero-s-tot kérjen a tévedésért.

— Sokkal rosszabbul jár-tam a másik csokorral — mon-dta bánatosan — ame-lyet egy temetőre kézbesi-tettünk és amelyhez az önk levélet mellékeltek. Ezen ugyanis azt írták: „Szívélyos jókívánások új otthonában.” (Dagens Nyheter, Stockholm)

Tanuljon ivritül az ulpánokon!

AZ ULPÁN ivrit-tudást biztosít és bevezet az isráeli kultúrába. AZ ULPÁN megismeret az ország jelenével és problémáival. AZ ULPÁN megkönnyíti az ország életébe való be-egyökrözését. Az ulpán végzettjei megfelelő állami bi-zonyítványt kapnak. ULPÁN „NAHARIA” 6. évfolyam 1953. nyári évfolyam a Kanaán-hegyen (Ofát) kezdődik május 3-án, befejeződik szept. 30-án. Rész-vételi díj havonta (ellátással, tandíjjal együtt) 60 font ULPÁN KIRJAT-MOTZKIN (6. évfolyam) indul április 26-án, befejeződik szept. 30-án. Részvételi díj havonta (ellátással és tandíjjal együtt) 35 font. Bővebb felvilágosítás és biratkozás a kerületi irodákban; JERUZSALEM: Aloharisi-u. 12. TEL-AVIV: Allija-u. 49. 11. sz. ház K997 HAIFA: Hánámál-u. Szochnut épület.

mintegy 4500-at, az amerikai Quakerok adományozták, mindenesetre még nem a long playing típusú. Érté-kes a partitúra-gyűjtemény is, mely számos ritka műnek előadását teszi lehetővé. A zenei könyvtár is rendkívül gazdag és változatos. Leg-nagyobb része németnyelvű, míg a kettős katalógus — igen okosan — angolul van felelve, mivel az ivrit-írásból a nevekkel rendel-vül sok félreértésre adhat alkalmat. A zenei könyvtár vezetője Abraham Rámáti-Haubenstock, Lengyelorszá-gból bevándorolt zenetöré-nész és író. A sajtóértékében a mi-nisztérium zenei osztálya-nak vezetője, Amiran-Puga-csov, valószínűleg azon nagy-szá-bú vezetőknél van, melyek részben Tel-Aviv kultúr-ozs-tályával karöltve kijeljt. — Országszerte megszervezték a gyermekeköröket, melyek

Ratkai László

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS- VETEL

VARRÓGÉP MERKÁZ (központ) vétel, eladás, javítás, kimondottan szaküzlet. Harienya-szemfelszedőgépek és alkatrészek. T. A., Bt Lechem 8., Becáel suk-nál. A2

Mindenfajta vaságot Adler Testvéreknél vásároljon — Tel-Aviv, Nachlat Benjamin 122. Rendeléseket, javításokat vállalunk.

Varrógépet, „Singer-t” vész. elad: Ing. Hirschenson, Jaffa, Bustrus 12. Telefon: 81024. A5

Keresek megvételre komplett modern szobát. — Ajánlatokat „Bútor” jelleggel jeruzsálemi fiókiadóba. A787

Keltetőgép villanyra 100 tojásos, csibemelegítővel, valamint 170 tojásos neft- és villanyfűtéses, eladó. Megtekinthető: Schäffer, Jazur, Sikun „Gag”. A802

Mesék átadó. Cserkovszky Arnold, Kidron No.3. Doár Gedera. A801

Varrógépet keresek azonnalra. Ár mellékes. Bergmann, Tel-Aviv, Ben Jehuda 10. A800

Levelézés—házasság

Férjhezmenek 45—50 éves, intelligens iparoshoz, aki kibucba benőszülne. „807” jellegre a kiadóba. A807

Házasságot diszkortéz követvén „Emuna”, Jeruzsálem, Princess Mary 14. sz. Telefon 3156. A407

39 éves, intelligens, jömegejelenésű, komoly, szolid, tökével rendelkező, csehsl. származású üzletember, jó al-lásban, berendezett lakással, önállósítási szándékkal, — házasság céljából megismerkedne 23—36 éves, szép, jó-lelkű, vallásos, jómódu nő-vel. Csak komoly érdeklődők irjanak: „B. 860” jellegre. Advertising Centre, Haifa, Herzl-u. 40. A768

Előkelő orth. családból származó, feltűnően bájos rokon-férjhezmenne lakással és egzisztenciával rendelkező, 48—55 éves, szombattartó uriemberhez. Teljes című leveleket „747” jellegre a kiadóba kérek.

Csehslavóikiai származású, 31 éves unokaöcsém részére, aki mosávon komplett gazdasággal rendelkezik, hozzá-illő feleséget keresek. Fényképes levelet: Schlesinger-né, Jaffa, 4. u. 73. sz. A770

Modern, vallásos, 30-35 éves, intelligens férfihez, akinek megélhetése és lakása van, férjhezmenne jó fizetésű tisztviselő. „808” jellegre a kiadóba. A808

LAKÁS — BÉRLET

1-2-3 szobás lakások Ha-daron és Karmelen kiadók, eladók. — Existenciák. — S. Sternberg & Son., Haifa, Herzl u. 29. T. l. 3715, 2245. 9.30—12.30, 4.30—6.ig. A260

Vitós új szemfelszedőgép (betanítással) olcsón eladó. Ripstos, Haifa, Herzl 88/II. „Express”, T. A., Merkáz Baálé Melacha 5., első eme-let. Félfogadás: d. e. 10—1. d. u. 4—7.ig. Telefon: 66760.

Lakását bérbeadja, eladja gyorsan és kedvezően Münz Elenberg és Tsa útján. Tel Aviv, Javne u. 34. Telefon: 62514. A 4

1-2-3 szobás lakások bérbe-adó „Emuna”, Jeruzsálem, Princess Mary 14. Tel. 3156. A406

Lakást bérelni és venni, bérbeadni és eladni teljes bizalommal csak Alexander G. közvetítőirodáján. Tel-Aviv, Alijja-u. 1/II. 3 szoba. A797

Egyszobás lakás átadó. Megtekinthető 5—7 között. Kál-mán, Tel-Aviv, reh. Szálame 177. III. em. 9-es autóbusz.

KULONFELE

Menyasszonyi ruha és fátyol — párizsi modellek — köl-csönzése és készítése hozott anyagból. Leszállított árak. Salon „Adin”, T. A., Nachlat Benjamin 3. A302

Dunnájából pehelyepalant, párnákat készítek. Tollat pelyhet veszek. Cvi Weisz-mann, Tel Aviv, Dizengoff utca 118. A23

Kézpénzt kölcsönöz Lom-bard „Nil” aranyra, ezüstre és briliánsra. T. A., Allenby 56. Szoba: 16. A764

Lakásköltöztetés, csomagol-ás, beraktározás, várnolás: OREX-Transport, Jeruzsá-lem, Ben Jehuda 6. A10

Gazdaságot (mosávon) át-vennék. Részletes ajánlatok „Gazdaság 3/49” jellegén, Uj Kelet, Haifa, Shapira-u. 13. A765

Világhírű Barbient használ-jon. Chómeccmentes. Arcát kellemesen simára borotvál-ja, kés nélkül. A799

OKTATÁS

UJ KURZUS kezdődik a Vogel-tánciskolában, T. A., Allenby 116. sz. - Tel. 6040. Magánórak. - Oktatás ma-gyarul is. A22

Női- és gyermekruha-szabászatot, modelliro-zást, legújabb divatu vonalvezetést tanuljon ZISOVICSNAL, Tel-Aviv, Lessing 14. Gordon mellett. 4-es autóbusz. K8724

BESZERZÉS

Régi ingek szakszerű újjá-gallérozása, férfiing, pizza-ma és női sportblúzok mé-ret után Zimroni Továnál, Tel Aviv, Jozsef Hánási 3.

Kereskedők, kibucok! Drót-háló (reset) kerítsenek, ha-lnak, légy ellen, nagy vá-lasztékban, gyári áron. Wiedner vasúlet, T. A., Le-winsky-u. 50. A736

Haifai apróhirdetések

Detektívregénytől a legmo-dernebb irodalomig megta-lál mindent SAMUEL köl-csönkönyvtárban. - Köny-veket veszek. Haifa, Herz-lia 7, udvarban. A19

Érdekes! Vádi-Gámál, Tá-chánát-Hákarmel, Bat-Ga-lim, Kirját Elijáhu körzet-i-kérjék levélapon könyv-jegyzékemet. Válogathatnak, lakásokon cserél László, Haifa, Allenby 79. A603

Veszek magyar könyvet könyvtár. — Modern Ma-gyar Kölcsonkönyvtár, Haifa, Herzl 61. Signon. A 3

1—2—3 szobás lakások Ha-daron és Karmelen kiadók, eladók. — Existenciák. — S. Sternberg & Son., Haifa, Herzl u. 29. T. l. 3715, 2245. 9.30—12.30, 4.30—6.ig. A260

Vitós új szemfelszedőgép (betanítással) olcsón eladó. Ripstos, Haifa, Herzl 88/II. „Express”, T. A., Merkáz Baálé Melacha 5., első eme-let. Félfogadás: d. e. 10—1. d. u. 4—7.ig. Telefon: 66760.

Lakását bérbeadja, eladja gyorsan és kedvezően Münz Elenberg és Tsa útján. Tel Aviv, Javne u. 34. Telefon: 62514. A 4

1-2-3 szobás lakások bérbe-adó „Emuna”, Jeruzsálem, Princess Mary 14. Tel. 3156. A406

Lakást bérelni és venni, bérbeadni és eladni teljes bizalommal csak Alexander G. közvetítőirodáján. Tel-Aviv, Alijja-u. 1/II. 3 szoba. A797

Egyszobás lakás átadó. Megtekinthető 5—7 között. Kál-mán, Tel-Aviv, reh. Szálame 177. III. em. 9-es autóbusz.

Az izraeli titkos szolgálat multjából

Írta: SAUBER-MIHAJLOVICS SANDOR

Az izraeli földalatti moz-galmakról és a felszabadító háborúról már eddig is egész könyvtárra való mun-ka jelent meg, de a földalati mozgalommal kapcsolatos titkos szolgálatról, most hagyja el a sajtót az első könyv, melynek szerzője, Efráim Dekkel, a Hágáná titkos szolgálatának volt telavivi közterparancsnoka.

Efráim Dekkelnek ez a második könyve. Tizenkét évvel ezelőtt ugyancsak ér-dekes könyvvel lepte meg a héber olvasóközönséget. De akkor még Efráim Kraessnernek hívták és az a könyv is egész különös volt a maga nemében. Ab-ban az időben Efráim Kraessner a telavivi tüzoit-parancsnoki tisztségét látta el és egy körülbelül írt-száz oldalas könyvet írt a tüzoltás mesterségéről. A héber könyvnyomtatás óta először írtak arról, hogyan kell a tüzet előlteni. Zsidó származású gyujtogatók nem mentek ritkaság számba, de a tüzoltás nem tar-tozott a zsidó foglalkozások közé a galutban, ezért nem volt szükség arra, hogy a zsidókat a tüzoltói mester-ség titkába beavassák.

Izraelben az angol man-dátum idején a tüzoltóság tulajdonképpen az önvédel-mi szervezet egyik titkos alakulata volt és ezért állí-tottak a tüzoltóság élére egy Hágáná-parancsnokot. Így cserélte fel Efráim Kraessner városi tisztviselői állását a tüzoltóparancsnoki egyenruhával. Kraessner, aki természeténél fogva igen alapos ember, a tüzoltósá-got is komolyan vette és mivel nem bírta az ezen a téren uralkodó dilettantiz-must, néhány hónapi kül-földi tanulmánytúra ment, ahol alaposan kitanulta a modern tüzoltást, melyet héber nyelven meg is írt.

Efráim Dekkel ezelőtt 33 évvel jött az országba. Mi-kor a kikötőhöz ért, az 1920-as zavargások miatt nem engedték a fiatal cha-lucokat leszállni és a jaffai kikötőből Törökországba utaztak vissza, ahol meg-várták a helyzet változását. Az allizázók egyrésze Kon-stantinápolyból Amerikába ment, egyesek pedig, kö-rülbelül egy esztendő után mégis Izraelbe érkeztek és ezek között volt Efráim Kraessner is. Eleinte mint padeszmunkás, útközveő és favágó kereste meg ke-nyerét, majd 1922-ben a nemzeti intézmények utasítá-sára rendőri szolgálatra jelentkezett. Abban az idő-ben rendőrnök menni nem jelentett elhelyezkedést, ha-

nem hazafias cselekedetet. A kisszámú zsidó jisivnak az volt az érdeke, hogy a közbiztonsági szolgálatban minél több zsidót építsenek be és ezért utalták be erre a szolgálatra a legmegbiz-hatóbb embereket. Így ke-rült Kraessner is a rendő-rséghez. A zsidó rendőrök állandó kapcsolatot tartá-nak fenn az önvédelmi szer-vezettel és minden észrevé-telüket a Hagana prancs-nokságon jelentették. Ok tudták, mikor készülnek razzára, mikor indulnak fegyverkutatásra és így az ő segítségükkel a veszélyt idejében el lehetett kerülni. Sőt, a fegyverek szállítását nagy részben zsidó rend-őrök és rendőrtisztek bo-nyolították le, mert nélkü-lük ezt szinte lehetetlen lett volna keresztülvinni.

A zsidó titkosszolgálat-nak az eredetét nem lehet megállapítani. Már a törö-kök idejében a jisiv veze-tői törekedtek arra, hogy kormánykörökből zsidókat érdeklő információkat sze-rezzenek. Ily módon köny-séves és az angol elnyomás erősödésével, a hirszerzés még fontosabbá vált, míg végül a Hagana vezetői erre a célra külön osztályt állítottak fel, amelynek tagjai díjtalanul, minden ellenszolgáltatás nélkül, ki-zárólag hazafias érzelme-k-től vezérelve, teljesítették szolgálatot.

Kraessner már rendőr ko-rában erősen kifejtett haj-lamat mutatott a titkos szolgálat iránt és ezért ké-sőbb őt bízták meg a tel-avivi kerület titkos szolga-latának vezetésével. Tizen-öt évig állt Kraessner e fon-tos pozíció élén, mely gyor-ran életveszedelemet rejtett magában.

A titkosszolgálatról min-denki tud, de nem igen be-szélnek róla. Csak nagyon keveseknek van fogalmuk arról, hogy mit teljesített a titkosszolgálat, mely elő-készítette a talajt minden akcióra és nem egyszer megbízható információja segítségével komoly ve-szélyt hártott el.

Kraessner most könyv for-májában dokumentárisan fed fel a titkosszolgálat eddig szigorúan őrzött mü-veleit, melyből megtud-juk, hogyan lopták ki és fo-tografálták le az angolok titkos levéltárából a félve őrzött utasításokat, hogyan vezették félre a hatóságokat és miképpen fegyverez-ték fel a jisivot, mikor fegyverviselésért halál járt.

A könyvből megtudjuk azt is, hogy magasarangu ke-resztény angol állami tisz-tviselők és rendőrtisztek a zsidó Intelligence Service szolgálatában álltak és ezt nem minden esetben pénz-ért tették, hanem belső meggyőződésük készítette őket arra, hogy a zsidók mellé álljanak igaz ügyük kivívásában.

Mikor a zsidók és angolok között a viszony erősen kiéleződött és a zsidó ve-zéreket börtönbe vetették, Kraessner ellen is elfogató-sí parancsot bocsátottak ki. Kraessner azonban idejében tudomást szerzett az angolok szándékáról és egy ide-gig szinte felsmerhetetlen-ségig maszkirozva saját Tel-Aviv utcáin, még ké-sőbb, az Aszuta kórház e-gyik beteggyárában húzó-dott meg, amíg barátai a szökést előkészítették és utlevél nélkül külföldre me-nekült.

Külföldre érve Kraessner a bricha élére került és ő volt kilenc ország parancs-noka, aki megszervezte Eu-rópában a háború utáni nagy illegális alliját. Ő vá-sárolta a hajókat, megáll-pította az utirányt és gon-doskodott arról, hogy a zsi-dókat titokban behajózzák.

mert az angolok keze kül-földre is ért és minden be-folyással meg akarták akadályozni, hogy zsidók a palesztinai partokat elér-jék.

1947-ben, amikor a nem-zetközi újságíró kongressz-usus alkalmából Prágában jártam, ott találkoztam Kraessnerrel, a prágai hit-község épületének egyik kis szobájában, amely az il-legális alijja főhadiszállása volt. Kraessner kezén milli-ók mentek keresztül dollá-rokban, de ő egy hatodran-gu szállodában lakott, mert szerinte kár pénzt költeni drága szállodákra. A vi-szontlátásunk öröme meg-hívott vacsorára, el is vitt a vendéglőbe, ahol egész idő alatt a Matias-heringet dicsérette. Szerinte ilyen he-ring egész Prágában csak ott kapható. A menü két heringből és egy üveg vod-kából állott. A régi ruhá-kból időközben elnyűtte, de újat nem vásárolt magá-nak, mert a fizetését a cea-ládjának fizette ki. Se-reny és puritán chalu-maradt ő a nagy világvárosok-ban is. A pénz és a kénye-lem nem érdekelte őt, ceu-pán a cél.

Bár Kraessner a vezető baloldali párthoz tartozott, mindig a zsidó nemzeti ü-re és az igazságot képvis-elte és ezért, nem egyszer szembehelyezkedett párt-barátaival. Kraessner az állam megalakulása után, amikor a volt zsidó rend-őrök máról-holnapra kü-lönböző gyanuk alapján ál-lásokból elbocsátották, ő átrátot küldött Dávid Ben Gurionnak és tiltakozott az igazságtalanság ellen és a vizsgáló bizottság előtt harcolt minden rendőr be-csületeséért. A most megje-lt könyvét: „Alilat Sajt”, a zsidó rendőröknek dedi-kálja, akik nagy önfeláldo-zással szolgálták a népüket.

1947-ben, amikor az an-golok az érsekújvári Weiss Jákótot halálra ítélték, a siralomházban az ítélet végrehajtására váró gyerek ember arra kérte ügyvéd-jét, hozza el az országba Karlsbadban élő Edith ne-vű egyetlen hugát, hogy bucsuzhasson tőle. Abban az időben Prágában jártam és rám hárult a feladat, hogy Editet Palesztinába hozzam. Ez nem volt oly egyszerű. Weiss Editnek se utlevél, se utiköltsége nem volt. Erre Kraessnerhez fo-tyultam és azt mondtam neki, hogy bár tudom, hogy világnézetileg nem egy sí-kon mozog a Weiss gyerek-ke, de miután halálra íté-lték, az ügy a Chevra Kadi-

szához tartozik, ahol minden pártpolitika ki van kap-csolva. Ezért arra kértem, legyen segítségemre, hogy a halálraítelt utolsó kíván-sága teljesüljön. Kraessner tekintet nélkül arra, hogy ő Hagana vezér volt, Weiss pedig Ecel-kapitány, se nélkül rendelkezésemre bo-csájtotta a szükséges össze-get és összekötéseivel ré-vén belügyminisztérium engedéllyel 48 órán belül kiadták Weiss Editnek az utlevélet, aki Kraessnernek köszönheti, hogy vértana öccsével még utójára ta-lálkozhatott.

A felszabadító háború le-törésekor Kraessner a had-ügyminisztérium tengerésze ti osztályának élére került, nemrég pedig a jaffai kikö-tő igazgatójává nevezték ki. Néhány héttel ezelőtt meglátogattam Dekkel igaz-gató urat új állásában, hogy a kikötői lopásokról információt kapjak tőle. Amikor a kikötőt elhagy-tuk a kapuhoz érve felhívt-a a figyelmemet a bejárat-nál álló borborsékú munk-káskülsőjű emberre és meg-nyomva a gázdéját, a meg-engedettnél nagyobb sebe-séggel hagyta el a kijára-tot. A Bustrus utcára kiér-ve elmondta nekem, hogy a munkáskülsőjű ember a kikötőben dolgozott, ahol rajtakapták mikor néhány doboz szardíniát vágott zsebre. Erre elrettentő pé-ldául azonnali hatállyal el-bocsájtotta. A munkás es-etét eltitkolta családja e-lől és minden reggel eljön a kikötő kapujáig és csak 8 óra múlva indul haza. A családjánka fogalma sincs arról, hogy nem lépheti át a kikötő kapuját.

— A szerencsétlent rég-óta ismerem a munkásmoz-galomból és elbocsájtása óta alkalmat keres arra, hogy velem beszéljen. Ez-ért hagynom el a kikötő ka-puját sietve, mert azt aka-rom, hogy álljon ott még néhány napig és lássák a többi munkások, mi vár a-zokra, akik nem becsülik meg magukat és idegen ér-tekeket elutalajdonításával hoznak szegyényt a kikötő nevére. Majd megszaka-d érte a szívem. A jövő héten újból munkába álltom és gondom lesz rá, hogy az el-maradt fizetését is meg-kapja. De rendet muszáj teremtenem.

Ilyen ember a szigorú igazgató, akinek megbasad a szive, ha tolvaj munkását meglátja. Mert szivember ez a Dekkel. Hisz csak nagy szívvvel és igaz zsidó szí-vel lehetett elvégezni mind-azt, amit az utóbbi har-minc esztendőben a fiatal chaluéból kikötő igazgató-vá avasását Dekkel vég-hezített.

Az orosz polgár életszínvonala már felül is multa a háborúelőtti

Egy amerikai újságíró érdekes adatait a Szovjetunió ellátási helyzetéről

Moszkva. (UP). — Henry Spiro, az United Press moszkvai tudósítója hivatalos statisztikai adatok és egyé-tanulmányoz alapján azt írja, hogy a második vilá-gháború befejezése óta a szovjetpolgár életnivójában óriási emelkedés állott be. Minden jel arra mutat, hogy az állam nemcsak a há-boris károkat hozta helyre, de elérte a háború előtti életszínvonalat, sőt jóval felülmulta azt.

Az a benyomásom, — írja Henry Spiro, — hogy az or-szok sosem élveztek olyan mértékben az életet, mint most. A piac bőven el van látva különböző háztartási cikkekkel, úgymint villa-mos jégszekrényekkel, mosó gépekkel és mindenfajta más villamos cikkekkel. Az üzletekből eltűnt a régi és csunya típusbútor és helyet-

te megjelentek a modern bú-torok. A munkások bizonyos kategóriái, mint például a szénbányászok, olyan finen-tést kapnak, hogy zongorát, motorkerékpárt, autót és luxuscikkeket vásárolhat-nak.

A szellemi munkások, a tudományos akadémiák tag-jai, az írók, a mérnökök igen magas fizetést kapnak és ügylátszik, hogy mindnyá-jan sokkal jobban élnek, mint a háború előtt.

Elég szemügyre venni a földalatti vasút utasait, hogy az ember lássa, milyen mé-rtékben javult meg a ruhá-zásuk és lábellenjük. Majdnem mindenki jó meleg telika-bátot visel. Szó van arról, hogy a közlekedésben ismét leszálltják az árakat és ak-kor még olcsóbbak lesznek az élelmiszerek és a többi létfontosságú cikkek.

PÉNZT folyósít ékszerekre és minden értékre Lombard Tiferet T. A., Rotschild 31. Tiferet-ház. Vezető: RAJNA DÁVID, ékszerész, a bpesti állami zálogházak v. becsüese (8-5-ig). Tel. 4976

Ben Gurion beszéde a szodomai ut felavatásán

(Elsőoldali cikk folytatása) szőlőnk lefelé. Tel Jeruschánál 423 méterrel voltunk a tenger szió fölött és most, 33 kilométer után, már 230 méternél tartunk. A következő szakaszon jesszó meredek kövzeteknek, elérjük a tenger szintjét, amelyet nagy tábla jelez és utána futunk, mint egy tölcserben, a Holt-tenger medencéjébe.

Az útavatási ünnepség
Kis emlékműt látunk, rajta nemzetiszínű zászlóval. Tavaly augusztusban itt ölték meg átszivárgók a közmunkaügyi osztály két munkafelügyelőjét. A karaván megáll, a tömeg a kis völgybe sereglük, ahol kezdetlegesen, kövekből és deszkákból összerakott padokon foglalunk helyet.

Megkezdődik az útavatási ünnepség és akkor látjuk, hogy a rögtönzött amfiteátrum végén hosszú asztal áll, amelynek közepén Ben Gurion miniszterelnök ül feleségével, mellettük pedig dr. B. Dinur közoktatásiügyi miniszter, J. Szafir közlekedésiügyi, dr. Burg postaügyi, Sitrin rendőrségi és Lavon tárcanélküli miniszterek foglalnak helyet.

A munkaügyi minisztérium részéről A. Bartil üdvözölte a miniszterelnököt és a kormány tagjait és ismertette azt a gázsi munkát, amelyet itt a mérnökök, szakemberek és feketemunkások folytattak a természet ellen. Ezután felkérte Paula Ben Guriont, hogy vágja el a szalagot, amely a szónoki emelvény mögött felállított díszkapunál zárta el az országutat. A kaput Ezsajas egyik jóvendőlése díszítette arról, hogy „életre kelt a pusztát és lassan benne ösvény és út”.

Ben Gurion beszéde a két háborúról
Paula Ben Gurion, aki egyszerű szürke kosztümbe öltözött, a tömeg rivalgása közepette nyitotta meg az utat és rögtön ezután Ben Gurion miniszterelnök emelkedett szólásra.

— A háborúnak két formáját éli a zsidó állam — mondotta. — Az első, amely az ország meghódításáért folyt 60 éven keresztül, a függetlenségi háboruban érte el csúcspontját, fordulópontját pedig Jeruzsálem felszabadítása jelentette. — Minden erőfeszítésünk hiába való volt a körülzárt Jeruzsálem felszabadítására, de szerencsénkre elfoglaltunk két kis arab falut a jeruzsálemi út mentén. Az ideiglenes kormány kiadta a parancsot, hogy erről a két támponttól utat kell építeni a fővárosba és így született meg a Burma-út, amelyen Jeruzsálem ostromolt népe életet, harcolói pedig fegyvert kaptak. Így menekült meg Jeruzsálem egy út építésével.

— A második háború, amit ennek a zsidó generációnak folytatnia kell, a természet meghódításáért folyik. Ez az a háború, amelyet szívesen vállalunk, mert ez a mi államunk rendeltetése. A természetet kell meghódítanunk ahhoz, hogy megmunkáljuk.

* Végleges hajótárolás garanciával, diathermia és rövidhullámmal. „Oradin” T. A., Makkabi 7. A765

* A chlorophyll-tartalmú Oveanal fogkrém és szájrész már az első használat után üdév és kellemes teszi lehelletet. Nem szükséges napokig, vagy hetekig tartó kúra. A hatás azonnali és biztosan jelentkezik.

HABIMAH MOSORA:

Tel-Aviv, márc. 26. szombat este
A HERODAS TÖRTÉNETE

világunk földet, biztosítsuk országunk függetlenségét, szuverenitását, gazdasági életének megszilárdítását. A cionista építés során mindig a természet volt a nagy ellenségünk, a vízhiány, a szikla és a maláriát, betegséget terjesztő mocsár. Ez az út ennek a háborúnak az egyik győzelmes fejezete. Nincs egy ilyen út még a

Hétfőn reggel jelenik meg az Uj Kelet 16 oldalas pészachi száma

Az Uj Kelet szerkesztősége ebben a gazdag tartalmu számban külön mellékletet szentel

dr. Patai József, a halhatatlan magyar-zsidó költő emlékének.

Patai József dúsgazdag irodalmi alkotásának válogatott csokrát adja ez a melléklet. Ugyanebben a számban kezdjük meg

A b a d i Ervin lenyűgözően érdekes riport-regényének folytatásos közlését, melynek címe: „TEGNAP TÖRTÉNT”...

Ebben a számban közöljük Uri Készár: „Izraeli melodráma” című elbeszélését, mely az utóbbi évek egyik legsikerültebb héber írása.

Ezenkívül legjobb írásaival vonul fel az ünnepi számban az Uj Kelet egész írói és újságírói gárdája.

Biztosítsa már ma ujságárusánál az ünnepi példányt.

A 16 oldalas pészachi szám ára változatlanul 120 pruta.

Május 5-ig szabadságra ment a Kneszet

Megszavazták a kiadási költségvetés 3 havi összegét és az ideiglenes országfejlesztési költségvetést is. — Április 12-én rendkívüli ülést tart a Kneszet a náciáldozatok emléktörvényének megszavazására

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Kneszet tegnap a késő éjszakai órákig tartó vita után elfogadta a háromhónapos ideiglenes költségvetést, amelynek kiadási oldala 54 millió fontot tesz ki. Ezenkívül megszavazták a 18 millió fontról szóló két-hónapos országfejlesztési költségvetést, amelyből a mezőgazdasági telepítéseket fogják folytatni és a munka nélküliség enyhítésére munkákat fognak végrehajtani. Ugyancsak megszavazta a Kneszet a múltévi költségvetés deficiitjének fedezetül szolgáló pótköltségvetést, amely 4 és félmillió font bevételt mutat ki a közlekedési szolgáltatások díj-szabásainak emelésével. A Ház ezenkívül jóváhagyott két gazdasági természetű törvényjavaslatot, amelyek ninosenek összefüggésben a költségvetéssel.

A vita során a baloldali képviselők számos kifogást nyújtottak be, amelyekben a vagyonos rétegek fokozott megadóztatását követelték, hogy a jövedelmekből a

Letartóztatták a Zeiss-gyár egész vezetését

Berlin (AFP). A nyugatberlini Der Abend jelentése szerint a keletnémet állam-biztonsági rendőrség letartóztatta a világhírű jénei Zeiss optikai gyár egész vezetését, közöttük a keletnémet Egységpárt vezető-emberit és néhány kommunista képviselőt. A lap szerint a gyár munkásai passzív rezisztenciát folytattak, mert nem voltak megelégedve a munkafeltételekkel.

Lemondott az állami főügyész

A kormány sajtóirodája tegnap egy mondtából álló jelentésben közölte, hogy A. S. Simron államügyész benyújtotta lemondását.

Ismeretes, hogy A. S. Simron államügyész haláltokozó autógázolásért törvényszék elé állították, amely mintegy két héttel ezelőtt bűnösnek találta és 100 font bírságra ítélte. Lemondását ezzel az ítélettel hozzák összefüggésbe.

Hétfőn nem dolgoznak az állami hivatalok

A kormány sajtóirodája közli, hogy hétfőn, pészach előnapján az állami hivatalok zárva lesznek. A főünnepet alatt a hivatalok 1 óra 15 percre fognak dolgozni.

Juliusban, vagy augusztusban kezdődnek a német kártérítési szállítások

A bonnai kormány jövő év márciusáig folytatja Izrael angliai petróleumvásárlásainak kifizetését.

Dr. P. Sinár, a németországi vásárlóbizottság vezetője tegnap repülőgépen hazatért. A luddi repülőtéren elmondotta az újságíróknak, hogy a kártérítési egyezmény keretében júliusban, vagy augusztusban fognak megkezdődni az áru szállítások. Nyugat-Németország azonban már a múlt kedden kifizetett ötmillió fontot a kártérítési pénzekből Izraelnek angol petróleumvállalatokkal szemben fennálló adósságára.

Az első kártérítési áruk mintegy keresztmetszetét fogják adni mindazon cikkeknek, amelyet Izrael a kártérítési egyezmény keretében kapni fog. Nem állapítottak meg semmiféle fontossági sorrendet az áruk számára, mert azok amenny is szünet nélkül fognak érkezni az országba. A szállításoknál elsősorban izraeli hajókat vesznek figyelembe és csak ha azok nem lesz-

nek képesek ellátni a munkát, vesznek majd igénybe idegen hajót.

Az izraeli vásárlóbizottság — mondotta a továbbiakban dr. Sinár — április végén indul Németországba, míg az igazgató maga már április 10-én Kölnben lesz, ahol a vásárlóbizottság székhelye van.

Sinár dr. egyébként résztvevő a kártérítési ügyekre kinevezett társadalmi tanács tegnap első ülésén és beszámolt az elkövetkező szállítások technikai és egyéb részleteiről. Többek között közölte, hogy a német kormány már be is fizette az

első részletet az angliai Shell-társaságnak az Izrael részére történő petróleumszállítások számlájára. A németek hozzájárultak, hogy erre a számlára 1954 március 31-ig folytasák a fontsterling befizetéseket, ami egy további évre biztosítja Izrael zavartalan petróleumellátását.

Hilhel Dan, az állami kártérítési vállalat vezérigazgatója az országban folyó előkészületekről számolt be. A vállalathoz rengeteg nyersanyagmegrendelés futott be, amelyek alapján április közepén kezdik meg Németországban a bevásárlásokat.

sát mondotta ki. Az ügyben egyébként Ijjar 18-án újabb konferenciára hívják össze a tanítókat. A klebbségi javaslat a minisztérium tervezetében arra irányuló törekvést lát, hogy a következő tanévben csökkenteni akarják a tanítók számát, ami egyben a tanítás színvonalának a romlásához is fog vezetni.

5713 Niszán 11, péntek 1953 március 27.
Gyertyagyújtás ideje: 5.35
5713 Niszán 12, szombat 1953 március 28.
Heti szakass: Cáv.
Szombat kámenetide: 6.27.

Hirdetések WEINGARTEN
TEL-AVIV, HILHEL HAZAKEN 8.
Nyomatványok K950
BENJARAT: ALLENBY 54. MELLETT.

LOMBARD H A O A F O N 32
T. A., ALLENBY 32.
Mugrábival szemben.
ékszerre és minden értékre
1/20-1, 1/4-1/6-ig.

Ünnepi reklámárak
NŐI CIPŐK 2.950 fonttól
FÉRFI CIPŐK 6.950 "
GYERMEKSZANDÁLOK 2.950 "
MIKULINSKY R. T.
Tel-Aviv, Herzl-u. 17., Allenby-u. 45-47.

HABARAK BUTOR
TEL-AVIV, HECHALUCIM 42
RESZLETRE IS Szalonbutorok
Uj és használt Modern patent
butorok rekamiék
CSERE ELADÁS

„LOMBARD” C E N T R A L
Köicsönt ad T. A., Allenby 37., L. 6.
ékszerre és minden értékre
1/20-1/2-ig, 1/5-6-ig.

Bécsben és Budapesten 18 éven át működött **kozmetikai szalon.**
Modern arcápolás, szempillafestés, végleges szőritávoitítás rövidhullámmal
LA BELLA
Dr. Kovács Elemérné
T. A., Jehuda Hálévi 104.

SHAVIT-TAL KEVERJE
KÁVEJÁT
KÁRPITOSMUNKÁT elsőrendű kivitelben készít
Friedmann József kárpitos.
TEL-AVIV, Rotschild 103 (Sheinkin sarok) udvarban.
Patentrekamiék raktáros és rendelésre. K9631

„MOTOR” ELEKTRO-MECHANIKAI ÜZEM
POLLAJ JOSZEF
Jaffa, 16-os utca 4 szám. (5-ös utcából nyílik)
8 1/2, 10, 17 HP új svájci motorok eladók.
Minden erősségű motor, dinamó tekercselése

Uj kalapot csak
HESH SCHWARCZTOL
T. A. Nachlat Benjamin 40

KERESÜNK vastartányok készítésében jártas **önálló lakatost.**
„PALBAM” METAL WORKS
Ejn Chárod, Ichud Hákvucot Vöhákibucim. K969

Pelyhet, tollat veszek a legmagasabb árban. — Paplan- és párnakészítés
BABAKLINIKA
Celluloid- és mindenféle törött baba javítása.
WEINGARTEN, Tel-Aviv, Rotschild 60.

Fogorvosnó **K E R E S** heti 3-4 napi Tel-Aviv környéki közös munkára **fogorvosnót** (vagy fogtechnikusnót.) Ajánlatok: Adv. Gershon-Ben, Tel-Aviv, Allenby 51. „3533” jelűre.

Fogorvosnó **K E R E S** heti 3-4 napi Tel-Aviv környéki közös munkára **fogorvosnót** (vagy fogtechnikusnót.) Ajánlatok: Adv. Gershon-Ben, Tel-Aviv, Allenby 51. „3533” jelűre.

Részletre jégsekény
„ALBUS”, T. A., Erlanger u. 2. Tachana Merkazitánál
Jeruzsálemi köicsönkönyvtár az Eggeddel szemben, Javec utcában, hirdetések és előfizetéseket is felvesz az Uj Kelet részére.

Alkalmi vétel!
2 szobás komplett luxuslakás Tel-Aviv környékén, azonnal eladó.
Cím: „EXPRESS”, T. A., Rechov Merkáz Bédé Melacha 5. — Tel. 66760. (*)

Konfekciósok, varrók figyelme! Plissirozást, dekativást, öv, gomb, stb., készítését vállalja **EXPRESS PLISSÉ**
TEL-AVIV, ALLENBY 32. (szüternén) G

Tudott és érthető okokból - a meghívottakon kívül - nem fogadhatunk vendégeket **pészach szeder-estén.** Rokonaink, barátaink és ismerőseink elnézését kérjük. **KIBUC SZAFIACH**

MINDEN RESZLETRE! Függyő, bútor, textil, rádió, jégsekény, varrógép, kerékpár, gyermekkosci és ágy, ékszer, férfi, női- és gyermekcipő, ruha, kedvező részlefoztás.
„TAAM CHAJM” Ltd. Képvisele: Tihnschnelder, T. A., Allenby 27., az utolsó helyiség (udvarban).

Sajátkészítményű perzsaszőnyegektel díszíteti fel lakását, ha résztvev az most induló **PERZSASZŐNYEGSZÖVŐ- (*) TANFOLYAMON.** LASZT, T. A., Sheinkin 14

Két fiatal bájos nővér, lakással és konfekciógégyárral, férjhezmenne jócsaládból való, intelligens, szimpatikus fiúhoz

ICHUD HALEVAVOT házasságközvetítő iroda, vezető: ALIZA.
Tel-Aviv, Petach-Tikva út 38. sz., Tachana Merkazitánál, Bét Hadarai szemben D. e. 12-2, d. u. 6-9-ig. K926